

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ

OBCE SOKOLSKÉ

ROČNÍK XXXXVI.

CHICAGO, ILL., 15. BŘEZNA, 1924.

ČÍSLO 1.

K STOLETÉMU VÝROČÍ NAROZENÍ BEDŘICHA SMETANY.

Bedřich Smetana, nejslavnější skladatel český, narodil se 2. března 1824 v Litomyšli, zemřel 12. května 1884 v Praze. Smetana miloval svou vlast s horoucností, jaké jest schopna právě jen citová duše hudobníka. Proto stavěl vždy svoje veliké umění do služeb svého národa, k jehož duši nikdo nedovedl promluvit tak přímo jako on, jenž byl již častokrát nazván největším českým národním umělcem.

Sokol Americký.

Místo předmluvy k novému ročníku.

Mnohé pronášeny jsou výtky, že Sokol Americký nevyhovuje obsahem ani našemu členstvu, zejména mladšímu, ani že nemůže jej býti použito k agitaci pro sokolskou věc v širokých vrstvách uvědomělého českého živlu v Americe. Výkonnému výboru Obce uloženo sjezdem, aby se postaral o jeho zlepšení. Zřízen proto zvláštní Redakční kruh, který se má obíratí pouze otázkami tohoto zlepšení. Při rozhovorech o Sokole Americkém vyskytují se dva názory.

První, aby časopis zůstal skutečným orgánem sokolským, sloužil hlavně vnitřním potřebám naší organizace, ovšem, aby byl obsahově zpestřen, přinášel anglické úvahy a články pro mladší členstvo, jakož i články a úvahy, které by zajímaly širší veřejnost a sloužily ku propagaci myšlenky sokolské.

Druhý, aby z orgánu učiněn byl magazin, asi jako je Physical Culture, v němž vyhrazeno by bylo sice místo pro vnitřní potřeby naše, který by ale hlavně dovedl upoutati co nejširší kruh odběratelů mimo řady sokolské.

Oba tyto názory mají jistě svoje opodstatnění. Je však otázka, který z nich, bude-li proveden, přinese větší užitek a prospěch americkému Sokolstvu.

Redakční kruh po zralé úvaze rozhodl, že prozatím bude nejlépe, když Sokol Americký zůstane na prvním místě orgánem sokolským, ovšem obsahově rozšířeným a zdokonaleným, aby skutečně sloužil všem našim potřebám.

Zlepšení však nemůže provéstí jednotlivec, redaktor, zejména ne tehdy, když věnovati se má vedení časopisu pouze ve volné chvíli mimo svoje zaměstnání, nebo když přetížen je jinými ještě úřady sokolskými. Ku zlepšení musí přispěti každý, kdo schopen je napsati svoje zkušenosti a poznatky z oboru svého vlastního působení. Nejdůležitější věcí pro každý časopis je získati přispívatele. Proto je třeba, aby všichni písmáci sokolští po celé Americe alespoň občas vzpoměli si příspěvkem na *svůj orgán*. Tak často dobrý nápad, svěží myšlenka zapadne pro pohodlnost ku psaní, nejednou ovšem i proto, že jest obava před neškoleností péra. Toto poslední však nikoho neodstrašuj od psaní. Jestli jádro dobré, formu redakce vždy ráda upraví.

Budou-li do Sokola Amerického přispívati starší zkušení písmáci sokolští, podaří-li se získati i mladé, zejména z kruhů intelligence v Americe rozené, jistě orgán náš bude v brzké době zlepšen.

Snadno se kritikuje. Kritika je sice zdravá, ale důležitější a prospěšnější je opravdová rada a pomoc.

Rízení spolkového časopisu je věc náramně nevděčná. Neznám snad jednoho redaktora, jež by se nevyčítalo, že časopis nevyhovuje. A přece není vůbec myslitelné, aby jeden člověk vyplňoval celý orgán, neboť tento stal by se pak osobním, nebyl by obrazem činnosti dotyčné organizaci. A zejména při časopisu sokolském, kolik tu různých odborů a směrů činnosti: cvičební, vzdělávací, zdravotní, dorost, žactvo a pod. Dnes již nerodí se vševědové a redaktor i kdyby byl sebe vzdělanějším, přece jen nemůže sám obsáhnouti vše, co by v sokolském orgánu mělo být. I nejhlubší studna se vyčerpá, nemá-li stále nového přítoku.

Proto, bratři a sestry, jimž nezamlouvají se ty neb ony články, napište sami o věci, kterou považujete za důležitou a celku prospěšnou. Hlídku zdravotní musí vyplňovati bratři lékaři. Články jejich budou jistě bedlivě čteny, poněvadž budou od odborníků. Kdož zabývá se výchovou mládeže, ať žactva nebo dorostu, musí svoje poznatky a zkušenosti sdělovati jiným. O ženách v Sokolstvu musí psáti sestry.

V časopise mají býti anglické články a úvahy pro mladší členstvo. Kde je vzítí? Mají-li býti původní, musí je napsati na prvním místě ti z našich řad, kdož ve zdejších poměrech vyrostli, kdož nabyli zde vzdělání a znají názory a potřeby zdejší mládeže. Najde se dosti těch ochotných mezi mladší inteligencí českého původu i mezi staršími, kdož dovedou správně anglicky psáti, kteří by alespoň občas přispěli svým článkem k řešení té neb oné důležité otázky?

Kdyby každý schopný člen nebo členka napsali jednou za rok cenný článek do Sokola Amerického, pak odpadly by brzy stížnosti, že časopis náš nevyhovuje. Spočítal jsem jen známé mi bratry a sestry, kteří by do Sokola mohli a měli psáti. Je jich téměř sto.

A ještě jedna věc. Zlepšení časopisu je také otázkou finanční. Říká se: "Za málo peněz, málo muziky." Z ročního příspěvku, který odvádí člen nebo členka Výkonnému výboru počítáno je na časopis 60c. Dostane tedy členstvo jedno číslo za 5c. Každé zvětšení nebo rozšíření časopisu spojeno by bylo s nákladem finančním, pro který není v rozpočtu Sokolské Obce úhrady a který by se musel hraditi předplatným mimo naše řady a snad oznámkami. Našli by se v našich jednotách obětaví bratři a sestry, kteří by získávali předplatitele? A kdyby všechno to nestačilo, byly by naše jednoty ochotny uspořádati občas nějaký podnik, jehož čistý výtěžek věnovaly by na zlepšení časopisu jako to činí organizace jiné?

Všeobecně uznává se potřeba zdokonalení Sokola Amerického. Ústředí má nejlepší snahu vykonati vše, co bude v jeho silách a moci. Uvažuj však každý o různých těch obtížích a hled' přispěti k jejich odstranění. Nebudou-li

hned první čísla orgánu dokonalá, nekritisuj pouze, nýbrž zašli cenný pokyn redaktorovi nebo Redakčnímu kruhu. Bude jistě důkladně uvážěn a dle možnosti uskutečněn.

Pak bude časopis pýchou nás všech, bude vydatným zdrojem prospěchu myšlenkového, bude mít vždy dosti látky všeobecně zajímavé, životu sokolskému v jednotách, župách a celé Sokolské Obci prospěšné. Bude každému sokolskému jednotlivci potřebou, na kterou každý měsíc dychtivě bude čekat.

Joža Havránek.

O nás pro nás.

V proudu činnosti. Zimní období, způsobilé k soustavně vnitřní činnosti sokolské chýlí se ku konci. Zbývá již jen několik týdnů, jichž nutno využít co nejúčelněji, aby vykonáno bylo pokud možno nejvíce z toho, co sjezdem Sokolstvu americkému bylo uloženo.

A je toho víc než dost. Každá z jednotlivých složek naší organizace má vytčenu vlastní činnost v okruhu svého působení, vzájemně pak musí se tyto složky doplňovati a podporovati.

Co doposud bylo vykonáno?

V jednotách sem a tam provedeny byly dosti podstatné organizační změny. Tak spojily se někde jednoty mužů a žen, někde zavedeny správní výbory, jinde zase dvě členské schůze, z nichž jedna společná bratří a sester slouží účelům vzdělávacím.

Župy a okrsky snaží se rozvinouti samostatnější činnost. Ustavily svoje Ústřední výbory a jednotlivé odbory, některé zavedly zvláštní příspěvek, ba některé snaží se získati vlastního organizátora, cvičitele a vzdělavatele.

Výkonný Výbor Am. Obce Sokolské je v plné činnosti. Od svého ustavení konal již tři schůze. Jmenoval odbor Vzdělávací, Redakční kruh, odbory Organizační, Zahraniční a Účtující. Odbory tyto projednávají předběžně všechny záležitosti do oboru jejich působnosti spadající. V plenárních schůzích Výkonného Výboru podávají svoje zprávy ku schválení.

Ústřední Vzdělávací odbor projednal již několik důležitých záležitostí. Navrhl vzdělavatele Am. Obce Sokolské, jenž kromě působení v ústředí bude cestovati po jednotlivých župách a okrscích a starati se o prohloubení a rozšíření činnosti vzdělávací, vnitřní i vnější, o agitaci a propagaci věci sokolské v nejšířších vrstvách českého živlu. Vzdělavatel působiti bude v měsíci březnu a dubnu v okrsku Minnesotském, v měsíci květnu a červnu v okrsku Dallaském. Ústřední vzdělávací odbor rozesíláti bude každý měsíc zpravodaje, opatří vzdělávací knihovny pro všechny jednoty, vydá brožurku s proslovem o Washingtonovi, Lincolnovi, Prohlášení americké samostatnosti a Prohlášení českoslo-

venské samostatnosti a to v řeči české i anglické, uspořádá anketu o úkolech a činnosti Sokolstva v Americe, rozešle formuláře pro podávání měsíčních zpráv o činnosti vzdělávací a dotazníky o účasti sokolstva v revoluční akci. Župám daroval vzdělávací knihovny.

Redakční kruh navrhl prozatimního redaktora Sokola Amerického a jednal o zlepšení a rozšíření časopisu.

Organizační odbor řešil rovněž několik důležitých otázek, týkajících se zvláště zakládání Osvět. kroužků při sokolských jednotách, poměru Sokolstva k Am. Nár. Sdružení Čechoslováků a Svazu Svobodomyslných, agitace na získání nových členů, nového charteru Am. Obce Sokolské, zadání tisku Sokola Amerického a vydání nových anglických stanov.

Z uvedeného je patrné, že v jednotách, župách, okrscích i v ústředí jeví se potěšitelný ruch a zájem. Udrží-li se nadále, může Sokolstvo americké směle hleděti budoucnosti vstříc. Jen vytrvalosti, nadšení a součinnosti všech je třeba!

Osvětové kroužky. Poslední sjezd odkázal Výkonnému Výboru návrh, aby české Sokolstvo v Americe hledělo zorganizovati ve svých působitích všechny lidi pokrokového smýšlení, stojící dnes mimo svazy náboženské v Osvětové kroužky, z nichž pak mohla by vzrůst mocná organizace pro potřeby české větve v Americe.

Při rozhovorech o této záležitosti setkáváme se s různými názory o tom, jak návrhu rozuměti a jak jej prováděti.

Jedni míní, že Osvětové kroužky, zřízené při sokolských jednotách, měly by sloužiti k rozšíření vzdělávací činnosti sokolské na kruhy stojící dnes mimo naše řady a ku propagaci věci sokolské v nich. Druzí myslí, že Osvětové kroužky mají býti zárodky nové velké organizace, v níž soustředěn byl by všechn pokrokový český lid, který je dnes značně roztržěn, nemaje jednotné organizace, která by jej mohla reprezentovati.

V případě prvému nebylo by snad ani potřebí zakládati zvláštní Osvětové kroužky. Stačilo by, aby vzdělávací odbory jednot a žup rozvinuly skutečně svoji činnost a rozšířily ji v tom směru, že by ku všech sokolským podnikům, vzdělávacím schůzím a pod. zvaly členy ostatních spolků a organizací, jakož i jednotlivce v místě svého působení, že konaly by přednášky sokolské i jiné, k nimž rovněž zvaly by širší veřejnost. Při tom mohly by rozvinouti co největší agitaci pro sokolskou věc, neboť každý by věděl, že je to Sokolstvo, které koná nezištně tuto práci kulturní. Zakládání nové organizace, třeba pod záštitou Sokolstva, setkávalo by se v přítomné době s mnoha obtížemi, neboť naráželo by se při tom na zájmy organizací jiných. Kromě toho lze si těžko představit, pod jaké

ústředí tyto nové organizace mohly by býti přičleněny. Ve zmíněném návrhu se sice praví, že by Osvětové kroužky musely býti zorganizovány v okrsky či župy a řízeny ústředním osvětovým svazem. Avšak jak ustavit hned tato ústředí, jež by celou akci vedla dále tak, aby Sokolstvo, třebaš bylo v ní vůdčím činitelem, nebylo zatíženo do té míry, aby nepoškodilo svoji činnost vlastní. Přiznejme upřímně, že Sokolstvo má dnes svoji vlastní práce vzdělávací a organizační tolik, že potřebuje nejméně jeden rok, aby uspokojivě a zdárně ji vykonalo.

Sokolstvo může sice pro soustředění uvědomělého živlu českého v Americe vykonati velmi mnoho, když bude na nutnost tuto stále poukazovati, když bude ostatní spolky a organizace přesvědčovati, že je zde mnoho společných zájmů a otázek, které by jednou a společně měly býti řešeny, hájeny a prováděny, když zkrátka bude jakýmsi krystalizačním bodem, kolem něhož se různé součástky postupně seskupí.

Pro přítomnou dobu bude však Sokolstvu americkému nejprospěšnější, když obrátí veškeren svůj zřetel a snahy ku prohloubení svoji činnosti vnitřní po všech stránkách, hlavně pak vzdělávací, když bude hledět získat nové stoupence, aby řady jeho vzrostly, čímž nabude i patřičného vlivu ve veřejném životě českého uvědomělého živlu v Americe.

K tomuto náhledu přiklonil se Organizační odbor, který záležitost tuto projednával. Usnesl se, aby pokusy o zřizování nové soustředěné organizace odloženy byly na dobu pozdější, až Sokolstvo americké uspořádá si všechny vlastní svoje potřeby.

Dopisy nebo zprávy? V Ústředním Vzdělávacím odboru i redakčním kruhu jednáno bylo o tom, aby v Sokole Americkém nebyly uveřejňovány dopisy, nýbrž pouze zprávy z jednot. Dopisy pak, aby upravovány byly redakcí na zprávy. Po zralé úvaze rozhodnuto, aby zůstalo prozatím při dosavadním způsobu, aby však dopisovatelé byli poučeni, jak asi dopisy psáti, aby postupem času stali se skutečnými zpravodaji.

Především není třeba psáti dopisů dlouhých. O činnosti sebe větší dá se napsati stručná, ale obsažná zpráva. Pište jen o tom, co se již vykonalo, ne tedy, co se připravuje nebo dokonce je teprve v mlhavém plánu. Pišete-li o podnicích, neuvádějte celého pořadu a obsáhlé kritiky každého jednotlivého čísla. Stačí stručný celkový úsudek. Pišete-li o divadle, akademii, vzdělávacím večírku a pod., neuvádějte jmen jednotlivých účinkujících a kritiky jejich výkonů. Veliké většině čtenářů Sokola Amerického jsou účinkující tito naprosto neznámí, nemá tedy pro ně posudek tento žádného významu. Sami vyhněte se mnohdy nepřijemnostem a zbytečnému častokrátě nadsazování.

Shledáte-li něco, ať dobrého nebo špatného, co zasluhuje pozornosti všeho Sokolstva amerického, napište o tom zvláštní článek nebo úvahu, které jistě na patřičném místě v časopise našem budou uveřejněny. V dopise, který povětšinou čtou pouze členové dotyčné jednoty, mnohá dobrá myšlenka je pro celek ztracena.

Sestry a bratři dopisovatelé, pokuste se přistí svůj dopis sestavit dle tohoto návodu: důležitá jednání a usnesení členských schůzí, činnost tělocvičná (průměrná měsíční návštěva cvičení bratří, sester, dorostenců, dorostenek, žáků, žákyň), podniky tělocvičné (veřejné cvičení, tělocvičná akademie), podniky vzdělávací (vzdělávací členské schůze, přednášky, proslovy, akademie, divadlo, zábavy), činnost jiných odborů (dramatického, pěveckého, stavebního atd.), účast na podnicích druhých sokolských jednot nebo jiných organizací, důležité události v jednotě.

Tak stane se dopis váš zprávou. Po případě oznamte při přístím svém dopise, zda si přejete, aby upraven byl na zprávu, neboť tyto nebudou uveřejňovány v Koutku dopisovatelském, nýbrž zařazeny do zvláštního oddílu tak, aby zprávy ze žup nebo okrsků a jednot v nich sdružených byly pohromadě. Kdyby jednoty navykly si posílati zprávu o své činnosti za čtvrt roku (leden, únor, březen atd.), měli bychom v každém následujícím čísle našeho orgánu skutečně úplný přehled o tom, co v Sokolstvu americkém bylo vykonáno. Koutek dopisovatelský mohl by pak odpadnout a místo jeho sužitovalo jinak. Uvažujte o těchto námětech a sdělte redakci svoje mínění.

Jak získati nové členstvo! Na posledním sjezdu pronesena byla sebevědomá slova: "Řady českého Sokolstva v Americe musí se v příštích pěti letech zdvojnásobit!"

Jak slova tato skutkem mohou se státi? Velmi snadno tehdy, když všichni nynější členové a členky budou sami organizátoři. Každý má zajisté nějakého přítele nebo známého, jenž posud není v řadách našich, kterého bylo by však možno za člena získati, kdyby se mu řádně vysvětlil účel a cíl snah sokolských. Kdyby každý z nás získal pouze po jednom členu novém, hned by se počet Sokolstva skutečně zdvojnásobil.

Jděte proto, bratři a sestry, od muže k muži, od ženy k ženě, poučujte je o velikosti myšlenky sokolské a úkolech českého Sokolstva v Americe. Osvětlete jim náležitě, jakou zásluhou práci koná Sokolstvo hlavně pro udržení vědomí českého původu u mládeže v Americe rozené a co by teprve vykonati mohlo, kdyby našlo pravého pochopení u všech lidí dobré vůle.

Pozvete svoje přátele a známé do vzdělávacích členských schůzí, na přednášky a jiné sokolské podniky. Zalíbí-li se jim mezi vámi, stanou se jistě členy jednoty a svěří svoje děti sokolské výchově.

Opravdu pěkný příklad, co dá se vykonati, ukázala jednota Prague v Nebrasce. Přihlásila v posledních dnech Sokolské Obce nových 93 členů. Počet jejího členstva se více než zdvojnásobil.

Která z jednot bude první následovati tohoto příkladu?

Z úřadovny Výk. Výb. A. O. S.

Bratrským a sesterským jednotám k povšimnutí!

České stanovy A. O. S. byly rozeslány Nár. Tiskárnou na tajemníky a tajemnice všech našich jednot a to v poměru jedné třetiny všeho členstva. Jednotám, žádajícím plný počet výtisků dle jich stavu členstva, připomínáme, že nových stanov objednan byl omezený náklad a že mají sloužiti více pro potřebu činovníků a nových členů, ježto předpokládáme, že členstvo naše jest obeznámeno se stanovami jednot, které podstatně nedoznaly velké změny. Hlavně měněny byly stanovy, pravidla a řády Obce a Žup, s kterýmiž zodpovědní činovníci a činovnice jednot musí se obeznámiti, aby mohli správně konati své povinnosti sokolské k ústředí.

Stanovy anglické nebudou dříve hotovy jak za měsíc a i těch bude vydá omezený počet de rukou jednot, jelikož bude nutno jistou část nákladu jak českých, tak i anglických stanov, ponechati v záloze pro další potřebu jednot během příštích let až do třetího sjezdu.

Všem jednotám budou zaslány do konce března nové knihy pro 1/4letní zprávy, které budou přizpůsobeny novým poplatkům a sloužiti budou nejen pro samostatné jednoty mužské neb ženské, ale i pro jednoty smíšené (z mužů a žen), aby nemusely být vyplňovány dvě zprávy (zvláště pro muže a zvláště pro ženy). Jest to nutno jednak k vůli dvojím poplatkům, jednak i k vůli přehledu členstva dvojího pohlaví, aby dle stavu členského mohl být stanoven přesný rozpočet pro každý rok.

Zprávy 1/4letní musí být zaslány nejdéle do 30 dnů správně vyplněné i s povinnými poplatky za uplynulé 1/4letí, jinak nedbalé jednoty budou uveřejňovány v našem orgánu. Očekáváme předem, že jednoty nedopustí k tomu, aby nedbalostí činovníků zodpovědných jich jména ocitla se na seznamu jednot špatně povinností plnicích.

Výkonný výbor, vědom jsa své zodpovědnosti, hodlá přesně prováděti všechna usnesení sjezdová, chce plniti do všech důsledků přijatý program na prohloubení práce vnitřní a rozšíření našich řad, k čemuž v prvé řadě vedle u-

přímné snahy a dobré vůle všech bratrů a sester jest zapotřebí nutných prostředků.

Poplatky sjezdem stanovené jsou u porovnání s jinými organisacemi nepatrné, stačí dle rozpočtu takorba jen na to nejhlavnější a proto tím více jest nutno, aby jednoty naučily se správnosti a dochvilnosti v konání povinností k ústředí, od kterého očekávají splnění všech příkazů sjezdových.

Pochopí-li jednoty správně své poslání sokolské, tu zajisté samy přičiní se, aby v zájmu jich vlastním řady své zdvojnásobily, neboť tím prospějí sobě i naší věci společné nejen mravně, ale i hmotně, a vzrůstem členstva zvýší se i důchody naší Obce, která z nich bude moci poskytovat výdatnou pomoc župám na práci organisací a vzdělávací.

Pro tento rok stanoven finančním výborem sjezdovým přiděl \$1,800 župám a okrskům, což ani z daleka nestačí na krytí všech navržených projektů mimo povolené částky pro vzdělavatele a organisatora A. O. S. a poplatků Tech. svazu na cvičitelské kursy a kočov. cvičitele.

Dříve odvádělo se župám a okrskům 10 centový poplatek z hlavy, následkem čehož slabé župy a okrsky obdržely tak nepatrnou částku, že sotva stačila na běžné vydání administrativní a nebylo-li jiných zdrojů finančních, župa byla bezmocnou, práce její pro nedostatek prostředků ochromena — zkrátka živořila. Daly by se o tom napsati velmi smutné kapitoly.

Naše organisace sokolská není jako podpůrné, pojišťující neb výpomocné spolky, kde jak kdo mnoho dává, dle toho dostává, nýbrž jsme opravdové "Bratrstvo," v němž početnější a zámožnější složky ochotně mají přispívati na slabší a chudší, pomáhati tam, kde nejvíce toho třeba. Tak si vlastně to "bratrství a rovnost" představujeme a tak i dle něho máme nezištné a obětavě řídit své jednání vespolek, jako v kruhu rodinném.

Výkonný výbor, řídě se tímto heslem, rozvrhnul poplatky župám a okrskům pro r. 1924 bez ohledu na počet členstva a stanovil přiděl jejich dle poměrů a naléhavých požadavků z nabytých zkušeností doby minulé. Rozvržení toto uvedeno je v zápisu schůze výk. výb. ze dne 25. února a jsme přesvědčeni, že nalezne vřelého souhlasu a pochopení všech jednot našich. Br. Joža Havránek, zahájí činnost svoji tímto měsícem a tu žádáme bratrské a sesterské jednoty, aby všude tam, kam zavítá, nalezl vřelého přijetí a pomocné ruky v jeho poslání. Jest to práce stejně důležitá jako práce kočov. cvičitele a na jejím úspěchu závisí i další náš postup a rozmach myšlenky sokolské. V českých osadách, kde nestává jednoty sokolské, kde není dosud úrodné pole pro práci tělocvičnou, ježto schází hlavně, kdo by ji úspěšně vedl a řídil, zakládány budou za součinnosti žup, okrsků, neb jednot prozatím vzdělávací jednoty sokol-

ské, aby aspoň na tomto poli soustředěn byl všechen živel český pod praporem sokolským.

Pro práci vzdělávací jest tu pole široké a bohaté a skytá nám zároveň nejkrásnější příležitost proniknouti i do těch kruhů, jež dosud pohlíželi na Sokol jen jako na organisaci sice národní, ale s tendencí čistě tělocvičnou. Postavením vzdělávací činnosti na roveň s tělocvičnou, získáme pevnou půdu pro naše snahy a připoutáme ku společné práci i ty, kdož lhostejně mimo řady naše stáli — hlavně pak inteligenci, která až dosud nemohouc nalézti pole své působnosti mimo tělocvičnu, se nás stranila. Tudiž za novou metou k rozmachu peruti sokolských. Nazdar!

Bedřich Smetana.

Bedřich Smetana, born at Litomysl, Czechoslovakia, March 2, 1824, studied piano and violin as a small child under a music teacher of his native town. His first public appearance, we are told, took place when he was six years old. Later he was sent to Prague to a high school, where Eduard Hanslick, who afterward became a well-known critic and opponent of Wagner's principles, was Smetana's schoolmate. Smetana, endowed by nature with rare musical talent, devoted all his time to his beloved music and neglected his other studies. After he had failed in school it took much effort and pleading to persuade his father, who did not intend to let his son enter upon the dubious career of an artist, to allow him to continue his study of music. Finally young Smetana went to the famous piano teacher, Joseph Proksch, in Prague and under his guidance began earnestly to study piano and composition. There he acquired his enormous technique.

Like many other geniuses, Smetana starved in early life and never greatly prospered. He, a Czech pianist, could hardly think at that time, for political reasons, of concert tours, so he settled in Prague as a piano teacher. Piano virtuoso though he was, he had not sufficient funds to buy an instrument on which to play and give lessons. In his distress he appealed to the great benefactor of all talented musicians—Franz Liszt. Smetana did not know the great master personally, but, notwithstanding, wrote him a letter asking for a loan of 400 florins with which to purchase a piano. Liszt did not lend him the money; but through his influence Smetana's first opus, "Six Morceaux caractéristiques," was published by Kistner of Leipzig in 1851. This opus was dedicated to Liszt. From that time Smetana and Liszt were true friends and visited each other on several occasions at Weimar and Prague.

Smetana is often called the founder of modern Czech musical art. But why *Czech* music? Does there exist any nationality in music?

Every nation, with its mother-tongue, its peculiar customs, its distinct mode of life, varies more or less in form of culture from all other nations. The differences of geographical position, racial inclination, and inborn disposition, influence all departments of life — even Art. Emerson says: "No man can quite emancipate himself from his age and country or produce a model in which the education, the religion, the politics, usages, and arts of his times shall have no share. He cannot wipe out of his work every trace of his thoughts amidst which it grew. Above his will and out of his sight he is necessitated by the air he breathes and the idea on which he and his contemporaries live and toil, to share the manner of his times, without knowing what that manner is."

And as man cannot escape from his own people and his own time, so he cannot escape from all peoples and all times. The greater the artist, the more he expresses the life of all mankind, the more he becomes the universal artist; and, strangely enough, the more he becomes the pride of his nation. The world speaks of his work as the representative art of his nation, and discovers in it something that we call "nationality." In this sense Smetana is the founder of a style which is called "Czech national music."

Like Beethoven, Smetana lost his hearing at the time of his most intensive creative period. When deaf and persecuted by the malignity of his enemies, when fate knocked on his door with its iron hand and robbed him of his wife and child, his genius created his greatest works. The high spiritual plane of his life as it touched the personal and the accidental is revealed in the charming string quartet, "From my Life." "My quartet," says Smetana, "is not merely formal playing with tones and motifs, to show off the composer's skill; but it is the real picture of my life." This artistic principle applies also to all other works of the master.

Considering the technical side, Smetana's works exhibit great skill in the most problematic combinations of the polyphonic style, flowing to naturally that the hearer does not notice the difficulties solved with such exquisite grace and lightness. The melodies are fresh, original, impressive, and enriched with Smetanian harmonic peculiarities.

Smetana was chiefly an operatic composer; he wrote eight operas, of which "The Bartered Bride" is the best known: "The Brandenburgers in Bohemia" (1863), "The Bartered Bride" (1886), "Dalibor" (1868), "Two Widows" (1874), "The Kiss" (1876), "The Secret" (1878), "Libussa" (1881), and "The Devil's Wall" (1882). Besides this dramatic work Smetana found time to compose a cycle of six symphonic poems

known under the title of "My country," and a large number of piano compositions.

Towards the end of Smetana's career, overwork and nervousness brought on noises in the head which eventually led to insanity and his death in an asylum.

No greater tribute to his ability is needed than Liszt's exclamation upon hearing of Smetana's death: "He was a genius!"

Ladislav Urban.

VZDĚLÁVACÍ HLÍDKA

K 2., 7. a 28. březnu.

Smetanův odkaz národu. Rok 1924 právem lze nazvat rokem Smetanovým.

Sto let uplynulo od narození tohoto vynikajícího skladatele a tvůrce českých oper. On to byl, který postavil si pomník nad jiné trvalejší odkazem osmi velkých oper a symfonických básní "Má vlast", on to byl, který otevřel — jak zvučně psáno — své srdce, hořící láskou a nadšením a těšil malověrné své druhy, aby pracovali a doufali, že přijde splnění tužeb národních . . .

Kdo dovedl vyjádřit náladu své doby lépe nežli Smetana kouzlem a působem svých ryze českých oper, kdo dovedl českému ideálu dát více síly a nadšení nežli on? Kdo křísil českou minulost, tak jako on "Daliborem"? Kdo jiný dal národu nadšenou věštbu, nežli Smetana operou "Libuše", která dle výslovného přání mistrova měla být projevem radosti celého národa. Libušino proroctví, nezmírající dílo, bylo provázeno v těžkých dobách vroucí modlitbou všech českých duší . . .

Lid zamiloval se do své "Prodané nevěsty" s horoucností první lásky a od ní již neustoupil. A tak se stávalo, že "Prodaná nevěsta", "Dalibor" a "Libuše" střídaly se vždy při všech národních oslavách, snahách kulturních a j. A tak, když došlo ke 200 představení "Prodané nevěsty", zapěla básnička El. Krásnohorská r. 1892 takto:

"Ba, kdož jich nezná, děvíc těch a hochů, těch zpěvů? V šir a dálku otčiny, zní tato hudba každým českým dechem a kdo ji nezná — není ani Čechem . . .

500. představení konalo se 8. srpna 1909, 600. představení 1. ledna 1915 (za války) a 700. představení po válce 9. ledna 1919.

Jak neblaze dařilo se mistru Smetanovi za jeho trudného života, je dobře známo. Strádal nepochopením a strádal i hmotně.

Smetana byl ryze českým člověkem a českým muzikantem. On dovedl k českým srdcím promluvit. Jsou-li slova "Který Čech by neměl

hudbu rád?" obrazem české duše, pak musí být také samozřejmo, že český lid dovede milovat ty, kdož mu tuto duševní potěchu tvoří. A velikým tímto tvůrcem je právě Bedřich Smetana.

Narodil se 2. března r. 1824 v staroslavné Litomyšli, r. 1866 byl kapelníkem Prozatímního divadla, r. 1874 musel se tohoto místa vzdát, poněvadž onemocněl rozrušením nervů, ohluchl a dokonce sešlehl. Dne 12. května r. 1884 uhasl jeho duch v pražském ústavu choromyslných. A dějiny píší, že při provedení své opery "Libuše" nezaslechl jediného tónu, jediného zvuku . . . Slavná věštba nedotkla se jeho sluchu, jen horké slzy zaplavily jeho dobré oči . . .

J. B. Zyka.

* * *

T. G. Masaryk, president Československé Republiky, jenž 7. března dovršil 74 let plodného svého života, může plným právem být zván "otcem svého národa".

On to byl, jenž stále ukazoval národu svému cestu k lepšímu životu, k opravdovější demokracii a snášenlivosti. V upřímném zápalu pro skutečnost, prostou všech sentimentálních okras, neváhal bořit legendy, byť to mnohé sebevíc bolelo.

Za války byl Masaryk tam, kde byl každý opravdový syn československého národa. Lety stár, však duchem a odhodlaností svěží. Konal nadlidskou práci, hlásal celému světu odhodláni československého lidu být svým vlastním pánem ve své rodné zemi. Ducha své poctivosti a zanícenosti pro pravdu a právo vtisknul celému československému odboji. Organisoval se svými odhodlanými spolupracovníky ve spojeneckých a přátelských zemích všechny upřímné syny utlačovaného národa. Budoval silnou, cílevědomou armádu, přesvědčoval spojenecké státníky o nutnosti utvořit neodvislý československý stát v srdci Evropy. Konal vysilující

cestu do Ruska a přes Ameriku vrátil se r. 1918 do svobodné Československé Republiky.

Poválečné poměry, kdy zmatená a nejasná hesla zatemňovala obzory, kdy neurované poměry v Evropě hrozily každým okamžikem ve svých ssutinách pohřbit civilisaci, ještě více ukázaly jasnou prozíravost a státnickou schopnost československého presidenta. Masaryk nejen že dovedl bořit, ale on též dovedl stavět. Nazývají-li ho dnes čelní spisovatelé a politikoové "mírotvorcem" a jedním z největších současných státníků, jest to uznání plnou měrou zasloužené.

Necht' dobrý osud zachová Československu presidenta Masaryka ještě dlouhou řadu let.

* * *

Jan Amos Komenský, veliký učitel národů, narodil se 28. března 1592 v Uherském Brodě na Moravě v rodině českobratrské. Ve dvanácti letech osiřel, načež u tety ve Strážnici chodil do školy. V sedmnácti letech vstoupil do latinské školy bratrské v Přerově, pak byl poslán na

školu v Herbornu v Nassavsku a konečně na universitu v Heidelbergu. Roku 1614 stal se správcem latinské školy v Přerově, kterou kdysi navštěvoval. Roku 1616 vysvěcen byl na kněze a ustanoven bratrským kazatelem a správcem školy ve Fulneku. Když r. 1621 byl Fulnek vypálen španělským vojskem, při čemž shořelo celé jmění Komenského, knihovna i rukopisy, utekl se ke Karlu ze Žerotína, na jehož panství v Brandýse nad Orlicí napsal "Labyrint světa a ráj srdce." Když Žerotín dostal záповěď přechovávat kazatele bratrské, skrýval se Komenský ještě nějaký čas na území vévody Fredlandského, odkud podnikl cestu do Polska, Berlína a Hollandska, ž hledaje všude útulek pro bratry. Ale r. 1627 se musil již nadobro s vlastní rozloučiti. Tehdy začalo smutné putování Komenského cizinou. Ale ani tehdy neztrácel mysl a všechno utrpení vzněcovalo v něm pouze chuť k práci pro svůj národ. Krásně věc tu vystihl francouzský dějepisec Denis slovy: "Neznám v

dějinách nic podivuhodnějšího nad úmysl tohoto ubohého českého kněze, který v době, kdy dragouni Lichtenštejnovi mučí národ jeho, pomýšlí na osvobození vlasti vychováním." Tak v 36 letech svého věku počíná Komenský jako učitel a později řídítel bratrské školy v Lešně v Polsku psáti svou "Didaktiku". Tam napsal i "Informatorium školy mateřské" a pro studenty "Bránu jazyků otevřenou" kromě řady jiných spisů. Spisy tyto zjednaly mu velkou slávu, takže na všechny strany byl zván, aby tam školy upravil, anebo aby své myšlenky provedl. Nejprve se vydal do Londýna, kde mu nabídl parlament prostředky k vydání spisů vševědných. Ale revoluce írská plány ty zhatila a Komenský odmítaje pozvání do Ameriky odchází do Švédska k hollandskému bohatému kupci Ludvíku de Geerovi, jemuž svěřuje své plány, a jenž jej představuje i slavnému kancléři švédskému Axelu z Oxenstiernu. Komenský doufá, že se mu podaří u Švédu vymoci splnění slibu daného českým vystěhovalcům, že vymohou jim návrat do vlasti a svobodné vyznávání jejich náboženství. Roku 1642 usadil se v pruském městě Elbingu, kde stihl jej roku 1648 mir Westfálský, který tak trpce sklamal všechny dobré Čechy. Komenský jménem vystěhovalců napsal list kancléři švédskému v naději, že jej pohne ku smilování nad ubohou vlastí svou. Ale jeho prosby a nářky nic nepomohly, nehnuly srdcem vítězných vojevůdců. Ti nelámali si hlavy nad tím, či pomocí se jim dostalo vítězství.

Tak nezbylo Komenskému než napsati "Kšaft umírající matky Jednoty Bratrské", v němž jsou památná prorocká slova: "Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu, hřichy našimi na hlavy naše uvedeného, vláda věcí tvých k tobě se zase vrátí, ó lide český!" Po dvou letech setkáváme se s Komenským již zase v Sedmíhradech, kam byl povolán od knížete Zikmunda Rákoczyho, aby vybudoval a řídil školu v Šaryšském Potoku. Bohužel se tu setkal s velkou tupostí a leností žáků. Marně pro ně napsal svůj krásný "Svět v obrazích", marně se snažil poučnými divadly zájem jejich vzbuditi. Znechucen vrátil se do Lešna, kde jednota jeho pomoci potřebovala, protože kostel vzali jim katolíci. Opět stavěl naději svou na Švédy, neboť Gustav Adolf vedl válku s Poláky. Za to pak Poláci Lešno vyplenili, když byl Komenský marně bázlivé obyvatelstvo k obraně vyzýval. Tím zničeno nejen jeho jmění, nýbrž i vzácné rukopisy vševědné, jakož i rukopis slovníku česko-latinského "Pokladu jazyka českého". Bratři Čeští se rozptýlili po celém světě a biskup jejich poslední našel útulek v Amsterdámě u syna Ludvíka z Geeru Vavřínce. Tam přibyl roku 1656 v 65 letech věku svého. Mysl jeho však byl pružná a ruka silná. V 77 letech napsal ještě spis "Jedno potřebné". Dne 15. listopadu 1670 zemřel velký bojovník a pochován byl v

Nardenu. Težký byl život muže tohoto. Z místa na místo štván musil stále s novými nepřáteli se potýkati. A přece simě, které zasil, vzrostlo a vydalo užitek mnohonásobný. Simě toto dokonce pomohlo vzkřísit národ již mrtvý, že nejen ožil, ale dokonce k nebývalému rozkvětu se povznesl. I nám ještě dnes zůstává Komen-
ský učitelem nedostižným. J. H.

ZDRAVOTNÍ HLÍDKA

Dr. Antonín Mueller:

ČLOVĚK A PODNEBÍ.

Jest známým faktem, že ta různá podnebí různě na duševní i fysickou — tělesnou stránku lidského pokolení působí. Chci se zde rozepsati o přestěhování se z jedněch klimatických poměrů do jiných — nezvyklých. Podnebí jest vážným činitelem v produktivitě toho neb onoho národa.

Člověk, zrovna jako všichni ostatní tvorové, přispůsobuje život svůj podnebním poměrům a to platí o jeho zvycích, jeho zevním vzhledu a tu zvláště pokud se barvy pokožky týče, pak jeho oči, vlasů i stavby těla

Převéstí někoho do pásma lišícího se ve větší míře od podnebí, v němž dosud žil, znamená vždy větší neb menší nebezpečí — ale přece jen nebezpečí. Ne každý se tak snadno aklimatisuje, chceme-li toho výrazu použiti. Méně vážně i vážněji nemože se dříve nebo později u mnohých dostavují a zvláště citlivý člověk nenavrátí-li se ještě včas do pásma s podnebním, jemuž jest zvyklý, zaplatí, žel dosti často, tu změnu i svým životem.

Vezměme si příklad. Antropologové jsou souhlasní v úsudku, že jistý druh člověka, známého útvarem hlavy co dlouholebého a plavovlasého, ze kterého během dlouhých let povstali resp. svůj původ vzali Skandinávci, Irovi, Germáni, Angličané, Skotové, sev. Švýcaři, obyvatelé sev. Francie a dobré dvě třetiny sev. Ameriky, pocházejí více méně z těchto národností, byl původním svým sídlem v krajinách při Baltickém moři. V tamním chladném a podmračeném podnebí strávil tento druh lidí tisíce a tisíce let, než k němu vnikla civilisace. To jest také příčinou, proč běloši tohoto původu, ač odedávna usilovali o proniknutí do tropických krajin, nebyli ani po dlouhých staletích sto tam vytrvati a chtějí-li v nich svoji vládu udržeti, musí býti stále střídáni. Jedině původní obyvatelstvo tmavé pleti tam může bez nebezpečí trvale přebývati.

Z toho jde také na jevo, že téměř větší část americké pevniny má podnebí, jež jest i Američanům nevhodným. Statistika také ukazuje, že hlavní příčina toho jest, proč původní starý typ anglosaské rasy s plavými vlasy atd. pozvolna ubývá a jest nahražován generací s pletí poměrně tmavší. Jest to jen důkazem pravdy, že příroda, jak již i Klacel hlásal, rodí a přerouzuje — hledí se okolnostem přispůsobiti.

To jest také příčinou, proč na př. americké vojsko a úřední personal vůbec, jen obyčejně na krátkou dobu jsou posíláni na Filipiny atd. a pak jinými vystřídáni.

V tropech může bez nebezpečí trvale přebývati jen jich původní obyvatelstvo, které s půdou jaksi srostlo, od věku do věku se přispůsobovalo a jehož pokožka je tmavá.

Toto také platí obráceně, nejlépe se to dokázalo v poslední světové válce, kdy indická, po případě i jiná osadní vojska se dle přání neosvědčila na bojišti střední Evropy. Nemohla si dobře na mírné podnebí zvyknouti, podléhala stále nějakým onemocněním a více jich sklátila choroba než bojiště.

Jinak se osvědčili vojáci z tropů v krajinách na př. Mesopotamie obklopené palčivým vedrem a na mnoze i atmosférou — ovzduším, co vše jim připomínalo podnebí jich rodných osad — tropů.

Porovnáme-li atmosféru evropskou se zdejší, jeví se zde velký rozdíl. Na př. jižní Francie leží ve stejné zeměpisné šířce asi jako zdejší Boston, kdežto severnější části zemí evropských zasahují do zeměpisné šířky jako jižnější Kanada a stejně jest tak s Nizozemskem a Belgií. Leč následkem golfického proudu nejsou pobřežní státy (jako na př. Francie) postiženy tak velkým rozdílem mezi zimou a horkem, jako máme u velké většiny států Amerických, na stejné zeměpisné šířce ležících. Následkem toho Dunkirk, nejsevernější přístav Francie, těší se téměř stejnému podnebí jako náš zdejší Seattle na tichomořském pobřeží, které jest také omýváno teplým mořským proudem. Ale v Evropě není tento stav rušen vlivem obrovských sněhových spoust, jako tomu jest v okolí Seattlu, v jehož bezprostředním sousedství se tyčí hory velikáni věčným ledem a sněhem pokryti. Proto také, ač jest zde zřejmá hranice, kde zavládá zima a přestává teplá temperatura, jest podnebí mnohých evropských států pobřežních jaksi vyrovnanější, stejnoměrnější, zimy nejsou tak tuhé, horka nejsou tak intenzivní.

Ve středu Evropy pohybuje se průměrná temperatura v lednu jako ve státech Missouri nebo střední Virginii. Leč v těchto dvou amerických státech zavládají velké odchylky, kdežto ve středu Evropy se přibližuje temperatura téměř stále průměru — normálu.

Jest dokázaným faktem a sice přesnými studiemi klimatických a podnebních dat, že střední Evropa má o mnoho méně slunečno, než Spoj. Státy Americké asi v tetě poloze.

Domělý náhled, že příliš slunné kraje jsou poměrně zdravější pásem mírných a chladnějších, jest v poslední čase rozptýlen přesnými klimatickými i lékařskými studiemi.

Mírná pásma jsou také kavkaskému plemenu nej-
přiměřenější. Ne nadarmo se říká: čeho moc, že škodí, a to platí o zimě i o teple všude.

Náhled, mnohými vědatory vyslovený, že příliš mnoho slunečna v krajinách tropických, jest jednou zdůležitých příčin, že se běloši nemohou v nich úspěšně usazovati, jest úplně na místě.

Bylo také dokázáno, že některé světelné paprsky (světlo totiž jak známo se skládá z více druhů paprsků vzájemně se doplňujících, některé pozorujeme v duze), zvláště ale paprsek vědecký, *aktinický* zvaný, působí přímo zhoubně na tkáň a pletiva jistých důležitých orgánů lidských. Mnozí vědatoři tak zvaný úžeh sluneční za letních měsíců se vyskytující připisují některým těm zhoubným paprskům v slunečním světle obsaženým a mají nejspíše pravdu.

Porovnáme-li některá povětrnostní data Evropy a Spoj. Států a stanovíme-li za jakousi základnu, chceme-li toho slova použiti, veleměsto Paříž a Nový York, shledáme, že v Novém Yorku jest mnohem více slunečných dní, než v Paříži a sice ve všech měsících v roce bez rozdílu vůbec. Tak Paříž má na př. v lednu průměrně 70 — 75 procent pochmurných podmračených dní proti 50 — 58 procentům v Novém Yorku.

Vedra za amerického léta jsou velice nepříznivým činitelem pro zdejší obyvatelstvo bílé rasy. Procento úmrtnosti osob stížených přímým úžehem slunečním a přemožení vedrem je přímo úžasné.

Průměrná teplota v střední Evropě i za parného léta jest ještě nižší, než jaká panuje i na hranicích jižní Kanady.

Tedy konec konců nebylo původní obyvatelstvo této země na př. Indiani *hnědé pleti* nadarmo.

ZIMNÍ KOUPÁNÍ!

Na dotazy z mnoha stran, jaké bylo zimní koupání v jezeře Michiganském, odhodlal jsem se napsati několik řádků a upřímných rad svým milým bratrům Sokolům, kterým onen sport, vlastně dobré užitečné utužení pokožky, svalů, nervů a oběhu krve mohou jen směle doporučiti.

Koupání v ledové vodě, není tak hrůzným a ne-snadným, jak se zdá na první pohled.

Výsledek je rozhodně výnosný pro zdraví v každém ohledu a jde-li se za ním systematicky a pozvolně není v tom nebezpečí skoro žádného.

Skočiti nepřipraven do ledové vody bez předchozího pozvolného používání pomalu chladnoucí vody, žádnému neodporuji. Jde-li se ale krok za krokem, jak na podzim voda pomalu chladne, dospěje se k cíli, že tělo navykne i ledové vodě, aniž by se mu ublížilo.

Máme skoro ve všech domácnostech nyní koupelny a proč nevěnovati v nich trochu času k utužení onomu? V přírodě, v krásném našem jezeře Michiganském, kde se všech stran vane osvěžující větrík, je ono koupání v každém ohledu zdravějším a prospěšnějším.

Koupám se již přes 15 roků v listopadu a v prosinci, a zdraví, které jsem tím nabyl, stojí za to.

Ríkám — pro zábavu, — že jsem mládeneček 31letý (ale dvakrát) však v chůzi a plování žádnému se dosud nepodám.

Letošní zimní koupání bylo prodlouženo krásným počasím až do vánoc, že takové příležitosti za svého 31letého pobytu v Chicagu nepamatuji.

Mrazík a dosti slušný mrazík naprosto nevadí, je-li člověk proti němu připraven a rozhostění se zvláště příjemné teploty po obléknutí není s ničím nejpříjemnějším v životě ani k porovnání.

Pokožka se zrovna rozpálí, svaly se napnou, že jsou jako ocelové dráty a krev pracuje v nejdlehlších a skoro zapomenutých žilách, že člověk se cítí zrovna blaženým! —

Pak nemůže nastati zkornatění cév i v starších letech. Je dokázáno nejlepšími doktorskými autoritami, že pak-li krevní tělíska tělocvikem se zdvojnásobí, že se plaveckým sportem stává krev trojnásobně silná a bohatá na ně a tím vzdorující nákazám nemocí všelikých.

Velikým činitelem, — vlastně prvním — je krásný sluneční den a to byl 2. pros., 9. pros., 16. pros., a 25. prosinec při mém zimním koupání.

Vypluje-li onen životodárný kolos na modravé obloze a rozhodí zlato svých paprsků a mnohé dopadnou na nás, neposlušné dítky přírody, pak je na celé čáře vyhráno.

Dne 9. prosince, byl krásný sluneční den a já pocit'oval horký písek pod nohama, což v době této je zvláštností, ačkoliv v noci byl malý mrazík.

Dne 16. prosince byl mrazík silnější, takže na okraji jezera místy až na tři stopy byl utvořený led.

Nejhorší koupání bylo dne 25. prosince, kdy jako naschvál na hod boží vánoční sluncečko zašlo za mrak černý, který jako by mne, jenž nahotou svého těla znesvěcoval jsem velký svátek vánoční, chtěl zakrýti.

Odstrojiv se jako vždy na břehu jezera (Chicago Beach Hotel) a ne v teplé místnosti, jak to američti sporti dělají, byl jsem připraven skočiti do vody. — Najednou zavál severozápadní vítr, který procházel tělem a zaklepal i s kostmi, chtěje mne odehnati od mé lázně.

Zarazil jsem se přirozeně, ale přece nepolevil.

Přelom, přeskoč ale nepodlez a nepovol — a já hajdy do vody. Za krátkých pět minut koupání cítil jsem jak voda a studený severozápadní vítr ze mne teplotu jako by vyssály.

Br. Josef Skalský ve sněhové koupeli.

Rychle jsem se utřel a obléknul a spěšnými kroky, vlastně během octnul jsem se na Indiana Ave. a 47té, vzdálen skoro míli od místa koupání, aniž bych věděl jak jsem se tam dostal.

Koupel ve sněhu jsem podniknul 16. ledna před svým malým domkem.

Byla velmi příjemná, poněvadž před ní a po ní koupal jsem se ve studené vodě ve vaně, tak že koupel sněhová zdála se býti nejméně 20—25 stupňů Fahrenheitita v rozdílu teploty.

Doufám a pevně věřím, že jako v době chicagské výstavy 1893 bylo málo viděti lidí koupajících se v krásném našem jezeře Michiganském a dnes v teplých dnech všechny plovárny do posledního místečka jsou zaplněny a nestačí návalu čekajících na kabiny, tak v nejbližší době budeme viděti zástupy lidu koupajících se a utužujících svoje zdraví i v zimních měsících.

Josef Skalský,
plavec a člen Sokola Chicago.

Jako při člověku i při národu hledím hlavně na duši a ducha. Jazyk nepokládám za svatý, ale za prostředek sloužící duchu ve zlém i dobrém. Materský jazyk přirozeně je prostředek nejmilejší a tudíž i nejučinnější. Ve sporech národnostních, jde mně především o zápas duchovní — ideje a city, mravní cíle mně rozhodují. Proti hmotě však bojovati chci duchem; proto jsem dávno vystoupil z církve modloslužebného slovíčkářství a národnostního fanatismu. Mravnost — lidskost musejí býti cílem každého jednotlivce i národa.

Masaryk: Česká otázka.

Koutek dopisovatelský

SOKOLSKÝM RUCHEM V DETROIT.

V tomto svém dopise pokusím se v krátkosti popsat poměry, jaké mezi námi začátkem nového roku panují a které budou mít vliv na celý náš sokolský život po čas nastávajícího léta. Rok tento nám přinese novoty mnohé, doufám, že našemu životu jediné prospěšné.

Pod vedením starosty bra. Skrámského a po většině úředníků dřívějších, přistupujeme k práci v novém roce. Jedině však spoluprací všech členů může zdárných výsledků docílit.

Podjali a podjímáme se stále práci velkých, kde nás střídavě vítá zdar a nezdar, avšak nám síly proto neochabují. Podporování opravenými stanovami, zvětšenou a zlepšenou činností našich činovníků a vedoucích, kráčíme stále ku předu.

Pokusili jsme se spojití náš mužský sbor se sesterským sborem Sokolic, což však potkalo se hned na počátku se silným odporem se strany našich sester. Zazlívat našim sestrám není místné, avšak této záležitosti věnovat více pozornosti a otázku spojení z každé strany prostudovat. Nebylo by se stalo, že náš výbor, pozůstávající ze starosty a jiných bratří, vyslaný k vysvětlení této záležitosti na jejich schůzi vůbec nepřipustily a nevyslyšely. Jest to jednání překvapující. Když se tato myšlenka znovu přednese, jistě sestry více pozornosti jí věnují.

V tělocvičném ruchu nám těžkou ránu zadal odchod br. Plisky, našeho oblíbeného náčelníka a cvičitele. Po jeho odchodu jsme viděli, co všechno on v našem sboru značil. Náhradu za něho jsme obdrželi v osobě br. Groha, borce Č. S. O. S. Jeho činnost byla sice krátká, ale tím úspěšnější. Jeho metoda cvičení a vzdělávání jest to, co naše sokolská těla potřebují. Odešel však také on, a tělocvičný ruch znovu upadá. Méně zkušené naše síly jsou postačitelny jenom na krátkou dobu při obyčejných okolnostech. Mladší však naši cvičitelé se pilně znovu věnují vedení práce a v krátkém čase se proukáží dobrým úspěchem.

Z podniků tělovýchovných. Četa našich cvičenců se účastnila veřejného cvičení Sokola Slovenského u příležitosti jejich župní schůze s dobrým úspěchem. Náš bratr Josef Žitný co organisátor a cvičitel dokázal mnoho při bratrské slovenské jednotě za poměrně krátkou dobu. Za krátkou dobu nastoupí znovu k činnosti při naší jednotě. Těl. Slov. Jednota Sokol se však zanedbat nesmí. Zůstává to na nás, činnost v tamější jednotě pilně pozorovat a být vždy připraveni k pomoci radou i skutkem.

Vyspělejší naši cvičenci se účastní závodů Michigan A. A. U. dne 9. února v General Motors Bldg. Jsou to závody jednotlivců, avšak zastupují naši jednotu. Doufám, že svým přičiněním získají jenom čest českému jménu.

V přípravě jest Akademie Sokola Detroit dne 27. dubna t. r. s bohatým a různým programem. Na vypracování jednotlivých čísel se pilně pracuje.

Divadelní naše činnost jest velice slabá. Náš divadelní kroužek, více vinou jednotlivců než celku, jest v úplně nečinnosti a zůstane tak dlouho, až se všichni bratři členové o tuto záležitost zaujmou.

Schvaluji úplně námahy našich vedoucích bratří v župě a Obci k pěstování větší činnosti tělocvičné, ideové, vzdělávací a pod. Jenom podobným ruchem se dá jíti vpřed při dnešních poměrech v Americe. Assimilujme nejvíce způsoby užívané americkými tělocvičnými kluby, bez toho však, abychom ztráceli náš národní ráz a vykonáme více, než jsme kdykoliv pomysleli. — Na zdar! Paul Sturman, Jr.

Z ČESKÉ ÚTULNY A SIROTČINCE V CHICAGU.

Bratři-sestry! Když sleduji zprávy a dopisy v našem Sokole Americkém, jakási touha mě puďí, abych několika řádky Vás seznámil, že i zde u nás v Českém Siroťčinci mezi chovanci učení našeho nesmrtelného Tyrše zapustilo svoje kořínky a že za nedlouho se budeme moci vykázat i svoji cvičebnou, vybavenou náradím. Dlouho bylo zde na toto zapomínáno, ale lépe pozdě nežli nikdy a dnes pomocí našich sokolů a sokolic v říditelstvu přece toho dokážeme. Doposud dítky naše navštěvovali nedalekou cvičebnou Sokola Rozvoj, ale z různých příčin výsledky nebyly takové, jakých lze očekávat. A nám zde obzvlášť jest tělocvičny zapotřebí pro úsporu času, kterého se pořád nedostává tím, že doposud jsme nuceni zařizovati náš život tak, aby děti navštěvovati mohly tělocvičnu a to dle rozvrhu zdejšího Sokola Rozvoj, což zase jest nepříhodné a následkem čehož práce naše se kříží a přidělavá. Děti jsou částečně přetížené a takořka z disciplíny ani nevychází, což však není prospěšné jejich věku. Různé ty naše nedostatky však se překlepnou tím, že tělocvična bude doma přístupna kdykoliv a práce tím se usnadní. Venkovní tělocvičnu máme zařízenou až na malé předměty, které však doufám, tento rok doplníme. Ale jistě starosti nám působí náradí do vnitř. Jak známo, máme zde různé nedostatky, které doposud musí nalézt přednost před vším ostatním a tudíž bych Vás žádal, bratři a sestry, máte-li ve Vašem sboru nějaké náradí, které nepotřebujete a chtěli byste je darovati našim sirotkům, byste mi dopsali, neb zavolali a já bych již se o dopravu nějak postaral. Abychom mohli skutečně nějakým výsledkem se prokázat v tomto směru, dovoluji si prozraditi, že Sbor Sokola Slávského v Ciceru byl jedním z prvních, kteří odhlasovali sirotkům 1c měsíčně ze člena a tento obnos začíná tvořiti fond tělocvičný pro sirotky v našem ústavu. Nuže, Sokol Slávský byl prvním a na Vás bratři a sestry záleží, kdo bude "next". Jest to sbírka ve prospěch věci naší vlastní a pro účel, který toho zajisté zasluhuje.

Prosím, laskavě se rozhodněte co nejdříve, čas kvapí a já bych rád, aby v této sezoně chovanci Siroťčince mohli cvičiti již doma. Ústavy podobné mají takové tělocvičny zařízené doma a velmi dobře pokračují.

Bratři, mnozí z Vás snad budete moci pomoci radou a i ta jest vítána. Najde-li se mezi Vámi, bratři a sestry, někdo, kdo by svojí odbornou znalostí byl sto zastávati místo cvičitele a částečně vychovatele, laskavě mi dopisem sdělte. Toto jest náš cíl pro tento rok a já doufám, že dobrou vůlí jej dosáhneme.

Se sokolským Na zdar! Václav J. Kilberger,
správce Útulny a Siroťčince v Chicagu.

Z CLEVELANDU DO CLEVELANDU.

Sokolské Letní Tábořiště. Loňského roku učiněn byl pokus získati místní sokolské jednoty k zakoupení vhodného pozemku v okolí města Clevelandu, kde dal by se upravití společný domov k letním schůzkám a

pobytu, cvičiště, hřiště, koupaliště, zábavní místnost, zkrátka naše vlastní letní sídlo, kam by naše celé rodiny dle možnosti svůj volný čas šly využít.

V jednotách nedošlo se k žádnému kladnému vyřízení. Nebylo zkrátka peněz — ale nebylo také porozumění — z těch příčin návrh padnul.

Ujal se však mezi jednotlivými členy. Tito, při svém dobrém úmyslu a nadšení pro věc nedali se odstrašiti prvním nepochopením. Přikročili k provedení sami. Začali hledat příznivce pro vyznačený účel, jakož i vhodný pozemek. V krátkém čase pak vyhledáno a zakoupeno bylo místo blíže Twinsburgu. Je to část farmy 16 akrů, s lesem, rybníkem, jakož i prostrannou "bání". Vypsali jedno sto akcií po sto dolarech kus a začalo se s prodejem mezi členstvem. Do dnes získáno 50 členů, dalších padesát se teprve hledá a bratři i sestry se tímto upozorňují, by laskavě v době nejkratší použili nabízené příležitosti.

Z dosud se přihlásivších bratrů zvolen 9členný sbor ředitelů ku správě podniku.

Majitelem akcie může se státi pouze člen neb členka sokol. jednot. Jakmile počasí dovolí, počne se s úpravou pozemku a hlavně prostorného cvičiště. Z bání, která jest v rozměru 60 při 40 stěv., upravena bude řádná místnost pro různé podniky v pádu nepříznivého počasí.

Bratři a sestry! Dobrá vůle, obětavost a nezištná snaha účastníků má na mysli jen společný prospěch všech členů našich jednot a na vás jen záleží, by porozuměli jste, že budujem našim potřebám a k naší radosti sloužící podnik.

Žádáme vás tudíž snažně, přiložte ruku k začatému dílu, bychom již příštím jarem všichni sejítí se mohli v krásné přírodě a to v našem vlastním hnízdě sokolím. Uvažte, že Sokolstvo v New Yorku, Chicagu a St. Louis již letní sídlo má, necht' nezůstaneme za nimi.

Za sbor ředitelů

SOKOL FRESH AIR CAMP

K. BERNREITER, předseda,

V. PŘECH, pokladník,

L. HUML, tajemník,

J. PROKOP, V. ŠTÍBR.

Schenectady, N. Y., 11. února 1924.

Po delším čase chci opět zmíniti se o poměrech v naší Jednotě a tu vzhledem ku době poválečné; kdy řady jednot sokolských tak povážlivě řídly, lze připustiti, že poměry v tom ohledu se valně lepší, neb pozorujem, že nás přibývá a jsou to většinou síly mladé, přírůstek pro náš tělocvičný odbor a záleží na nás, nový tento přírůstek zpracovati a zařaditi v šik sokolských pracovníků.

Při veřejném cvičení konaném dne 27. ledna, t. r., s potěšením mohli jsme pozorovati upřímnou snahu našich nových členů osvojití si výcvik sokolský a nepřejeme si nic méně, než aby vytrvali a to nejen ku svému vlastnímu dobru ale též pro dobro věci sokolské. Jednota naše vždy vynasnažovala se, by pěstováním tělocviku bylo umožněno každému krajanu, kdo o něj dbá a vynasnaží se i nyní, by zvláště z Československa nově přibylí krajané našli v Sokolovně svůj druhý domov. Veřejné cvičení bývá vždy malou slavností v naší české osadě neb mimo sokolů a sokolek máme příležitost vidět a pozorovat snažení našeho žactva, našich dětí a zajisté, že není nikoho z diváků, kdo by nebyl nadšen výkony té naší drobotiny a mnozí rodiče, kteří svoje děti mnohdy z malicherných pří-

čin do cvičení neposílají, zajisté, že přáli by si viděti svoje děti mezi nimi.

Výsledek veřejného cvičení byl celkem uspokojivý; jak žáci tak žačky provedli svoje cvičení velmi dobře; cvičení žaček zvláště se zamlouvalo; též cvičení sokolek s tenisovými raketami těšilo se zájmu obecnstva; mužská četa vzdor tomu, že pozůstávala částečně z nových cvičenců, držela se dobře, výkony jednotlivců byly velmi pěkné.

Z provedeného cvičení bylo patrné, že cvičitelé bratři: Václav Kozák, Alois Burian, Karel Matoušek a sestra Marie Fořtová vynasnažily se co nejlépe, plniti úkol na ně vložený.

Místní časopis "Schenectady Gazette", jehož dopisovatel byl veřejnému cvičení přítomen, druhého dne mimo vyobrazení mužské čety a Sokolovny přinesl též obšírný článek pojednávající o základních rysech myšlenky sokolské a o vzniku naší české osady a našem společenském životě vůbec.

Budou-li naši američtí spoluobčané o nás informováni vždy podobným způsobem, může nám činiti jen potěšení.

Po cvičení sokolky a sokolové zatančili Besedu, již nacvičil bývalý náčelník br. Prokop Matoušek, a bylo by žádoucí, by našemu národnímu tanci věnováno bylo více pozornosti a času, by mohl býti vždy při příhodné okolnosti proveden.

Rok 1924 začali jsme dosti pěkně — zbývá nám jen pokračovat tak jak jsme započali; — a pokračovat musíme, neboť letošní rok jest pro naši Jednotu obzvláště významný, neb v srpnu t. r. připadá nám 25leté založení naší Jednoty.

Vzácnou událost tuto hodlá Jednota naše náležitým způsobem oslaviti a již dnes musíme si uvědomiti, že má-li tato oslava býti důstojnou svého významu, jest nám především vykáhati se výsledkem naší 25leté práce v oboru tělocvičném a k tomu jest třeba příprav, — proto bratři i sestry — všechna možná nedorozumění stranou, přičiňme se všichni, každý dle svých schopností, soustředíme všechny naše síly k tomu cíli, by oslava 25-letého trvání naší Jednoty vyzněla důstojně a to v každém směru.

Myslím, že nebude z místa zmíniti se o divném a ničím neodůvodněném u nás zvyku, nazývati Sokolovnu v anglické řeči "Turnhallem." — Jména toho mimo našeho žactva užívají zvláště naše sestry sokolky a to i na vstupenkách v anglické řeči vydávaných, vzdor tomu, že na Sokolovně stkví se krásný nápis "Sokol Hall", který v anglické řeči dostatečně vystihuje slovo Sokolovna a není třeba zaměňovati jej za název německý.

K. K.

New York, N. Y., únor 1924.

Přicházíme opět se zprávou z naší jednoty. Škoda jen, že pole dopisovatele je tak nepatrné, že skutečně mnohdy péro se ani nemůže rozběhnouti.

Ruch v tělocvičně se stále udržuje a cvičitelé mají dosti práce s nácvikem k veřejnému vystoupení. Cvičitel pro naši jednotu br. Kudrnovký z Prahy jest již na cestě. Slibujeme si mnoho od jeho činnosti mezi námi, zvláště pokud dorostu se týče. Doufáme, že br. cvičitel bude zdravou tepnou k našemu životu tak potřebnou.

Dne 2. února pořádala naše jednota šibřinky. Tak asi znělo oznámení na pozvánkách českých, v pravdě však by ten název měl zníti jinak. Již ta dekorace sálu tak nevkusná. Celá galerie ověšena byla jakousi pruhovanou barevnou látkou, až mráz pře-

běhl po zádech při vstupu do sálu. Půlnoční scéna žádná nebyla, jelikož nebylo účinkujících. Sestry vůbec odřekly účast, majice zkušenosti z roku minulého, kdy byly předmětem hrubých poznámek mnohých z obecnosti. Vstupné tento rok bylo zvýšeno o 50c, aby se jaksi zabránilo vstupu nežádoucího živlu. Mnoho účinku však opatření to nemělo. Zábavní výbor staral se svědomitě o průvch zábavy. Jemu náleží všichni čest za úspěch, jakého za stávajících okolností bylo docíleno. Stálo by za uvážení, jak by se skutečně šibřinky pořádati měly. Rozhodně však není správným jmenovat to, co se u nás pořádá, šibřinkami, které pojmenování má svoji sokolskou tradici a význam.

Dne 17. února opakována byla opereta "Bajadéra" ve prospěch Sboru dívek a paní, opětně s rozhodným úspěchem. Pěvecký sbor má velice dobré plány do budoucna, bylo by jen záhodno, aby hodiny zpěvu byly četněji navštěvovány. Jest smutným zjevem, když z 550 členů pouze 12 ve sboru účinkuje.

Na zdar!

A. Hron.

Schenectady, N. Y., 23. února 1924.

Nevím, lze-li nalézt klidnější harmonie životní nad onu, jež vyplývá z důslednosti života a jeho programem. Je tomu tak nejen v životě jednotlivce, ale i v životě našich jednot. Nejen ústy, teprve výkonem tělesným a mravním stává se Sokolství tím, čím ve své podstatě má být. Jest to řada našich hesel, která symbolisují vnitřní duchovní náplň sokolské myšlenky, ale nestává se Sokolem ten, kdo hesla tato v paměti má a není dle nich důsledným ve veškerém svém počinání.

Zakladatelům Sokolstva šlo o to, aby členové jednot se netitulovali, toliko "bratře!" — "sestro!" — ale aby krásné humanní a sociální heslo bratrství promyslili vnitřně do všech důsledků, aby je svým životem šířili do svého okolí a aby se tak stali hlasateli jeho. —

Většina našeho členstva do jista nevystihla ohromného dosahu úpravy stanov, jenž jsou základním pilířem sokolské organizace, k jeho sesílení a stmelení.

Změněné stanovy mají vnést nové směry do života jednot i všeho členstva sokolského. Naše sokolské jednoty, tento základ vši organizace a vši práce sokolské, musejí býti ocelovým spjetím lidí stejného ducha, stejných cílů a stejných snah. Svaz žádá práci od jednot a my žádáme práci od svého členstva. Pryč s tuctovým spolkařením, sem s opravdovou tělovýchovnou, vychovatelskou a vzdělávací činností!

Tuto sezonu pořádaly jsme již tři taneční závody: Zahájení sezony dne 29. září, Halloween dance 27. října a maskární ples 9. února, které se vždy po stránce finanční vydařily.

V posledních volbách převzaly vedení některé z mladších sokolek, od kterých též doufáme v dobrý výsledek. Starostka jest opět sestra A. Anýžová, náměstkyně ses. E. Čermáková, prot. tajemnice ses. B. Maturová, která již tento úřad zastává pátý rok, fin. taj. ses. A. Šedinová, pokladnice ses. E. Žáková, náčelnice a dopisovatelka do "Sokola Amer." ses. M. Fořtová.

Dne 27. ledna konáno bylo veřejné cvičení. Pořad zahájili žáci prostnými cvič., po nich 15 žákyň předvedlo ruský tanec "Orja", bratři sokolové prostná a za nimi sokolky cvič. s tenis. palkou. Družstvo členů předvedlo ukázkou nářadového výcviku. Cvičeno na hrazdě, bradlech a skoku vys. z kruhů. Po ¼ hod. přestávce končil pořad nár. besedou. Celý cvičební po-

řad přijat byl hlučným potleskem a plným uspokojením diváků.

V září bude oslaveno 25leté jubileum založení naší jednoty, které bude spojeno s veřejným cvičením a závody. Uvědomte si to sestry! Jest třeba byste se již připravovaly. Bude potřeba mimořádného napětí sil nás všech. Ale nepočítáme s nemožnostmi a nestavíme na písku marných nadějí. Věřím tobě, drahá naše mládeži, že dovedeš tolik co jiní. Chci doufat v tebe, jež jsi naši budoucnosti, naši pýchou a spásou, že ukážeš svou pevnou vůli, dobré české srdce, poctivou, upřímnou duši, na nichž základy Sokolství jsou položeny. V té naději posilujeme sebe i tebe. Slova Nerudova: "Bude-li každý z křemene, je celý národ z kvádrů," nebyla řečena na plano. Opravdový sokol neb sokolka je takovým křemenem, z nichž má býti sokolská jednot složena.

Máme mnoho úkolů před sebou, mnoho povinností, ale jen tehdy splníme, co vykonati jsme si vytkli, konáme-li všichni své povinnosti sokolské. Třeba pracovati svorně — vždyť sledujeme jeden cíl: Povznese-li čsl. sokolstva v Americe. Přimkněte se těsně k sobě, mějte před očima vznešené poslání Sokolstva, jeho velký úkol národní a lidský.

Tyrš a Fuegner jsou mrtví a přec jsou mezi námi dnes více, než-li před dávnými léty, jsou živější, jsou rozmnoženější, neboť statisíce českých srdcí dnes plane jejich myšlenkami, jejich ideami.

Se sokolským "Zdar"

M. Fořtová.

San Francisco, Calif., 28. února 1924.

Bratři a sestry! Oznamuji Vám zase po čase činnost našich sokolic zde v San Franciscu.

Cvičí nás celkem asi šestnáct a pravidelně do cvičebních hodin jich chodí asi dvanáct. Chut' k práci a zájem jest u sester velmi dobrý, čehož nám podává důkaz naše zábava, kterou jsme pořádaly 2. února.

Program byl smíšený tak, že každý měl nějaký požitek. Zábava byla zahájena hudbou bra. Bláhy, dále vystoupilo dvanáct sester ve cvičení prostných, zase hud. solo, a konečně cvičily sestry s tenisovými raketami. Poslední číslo bylo velmi zajímavé a dle úsudku jiných velmi dobře provedené. Po cvičení následoval tanec.

Jsmo vřelým díkem zavázány sestře L. Laštufkové, která měla hodně trpělivosti a přišla hrát dvakrát týdně na piano. Po cvičení často cítily jsme únavu, ale ona nám vždy dodala kuráže nějakým valčíkem neb fox-trotem, tak že teď se každá sestra již na cvičení těší, neboť ví, že po práci najde chvílenku, kde se mezi sebou pobaví a nabude veselé myšli. Též bru. Jirsákoví, našemu cvičiteli děkujem za jeho námahu a shovívavost a bratřím sokolům, kteří nám pomohli při všelikých jiných pracích.

Úřednice pro tento rok jsou zvoleny zase ty samé z minulého roku. M. Weinbauer, starostka, R. Jirsák, místo-starostka, E. Eška, tajemnice, L. Laštufka, účetnice, A. Kotrbatý, náčelnice.

Jsem přesvědčena, sestry, že budete-li konat svou povinnost jako předešlý rok, budete se těšit z výsledků a zdarem své práci. Na zdar!

M. Weinbauer.

Kingfisher, Okla., 1. března 1924.

Nemohu nijak pomlčeti, ačkoliv jsem taktéž nováček mezi Sokoly v Americe, jak překvapen jsem byl návštěvou cestovního cvičitele br. Fr. Chmelíka při jeho zájezdu v oklahomské Praze a při veřejném vy-

stoupení v Oklahoma City s Pražskou cvičicí četou. Dlel jsem toho času návštěvou v Praze a cvičil jsem s četou odpoledne i večer. Po veřejném vystoupení o národní slavnosti v Oklahoma City, kde sešlo se mnoho dobrých Čecho-američanů z okolí, viděli práci sokolskou, mnohý snad poprvé, pěkný program, veselou náladu pod širým nebem a několik upřímných slov pronesených ku povzbuzení sokolských sborů ve státu Oklahoma, starým členem Jednoty Pražské. Vzpomněl jsem si mých dřívějších let mezi členy činnými ve staré vlasti, jak rád každý upřímný Čech viděl naše veřejné vystoupení. Hned na to počala lepší nálada v jednotě Oklahoma City a zároveň založen odbor Sokolek. Mezi nimi hodlal jsem zůstat činným, avšak okolnosti mého zaměstnání přinutily mne odstěhovat se do městečka Kingfisher, v němž stává pěkná česká osada s upřímnými uvědomělými Čecho-američany, kde řád Z. Č. B. J. vlastní úhlednou síň, která vždy českým spolkům a rodinám je levně k dispozici.

Po navázání přátelských styků s tamními osadníky rozhovořili jsme se o Sokolstvu a jeho vzájemném účelu. Ačkoliv mně poukazováno bylo na nečinnost stávajících jednot v Oklahomě a na rozličné třenice mezi řády pod. spolků a sbory, přišli jsme k tomu závěru, založit sokolský klub, a dobří členové řádu Z. Č. B. J. nabídly nám síň k volnému používání pro všechny vzdělávací účely sokolské s tím dorozuměním, že budeme dbáti na prvním místě cvičení, s nímž má býti započato ihned. Práce to pro mně dosti krušná, ke všemu sám s ochotou převzal jsem onu nabídku, neboť vždy rád ztrávím prázdné chvíle mezi upřímnými bratry sokoly, jichž se ihned 26 ke cvičení přihlásilo. Ovšem nuceni jsme cvičiti prozatím jen prostná a rozličná hry, ke kterým se i více dětí přihlásilo a též sokolice. S touhou očekáváme zprávy Výk. výboru Americké Obce Sokolské stran nářadí, o které jsme je požádali. Až bude lhůta naší předběžné činnosti vypršená, přihlásíme se ke hlavnímu tělesu sokolských jednot v Americe.

Sokolské cvičení jest zde novotou v této části státu a tu přijdou celé rodiny, muž, žena, syn, dcera i ta drobotina do cvičení, zvláště v neděli. Sokolský klub, jak se prozatím jmenuje, zvolil si i prozatímní úředníky a sice: Ed. Smola, starosta; Václav Benda, tajemník; Fr. Černý, pokladník; F. F. Čurda, náčelník.

Doufám, že stávající jednoty v Praze a Oklahoma City nám další radou a pokyny nápomocni budou, neboť chceme vykonávat poselství sokolské, co sokolové celi.

Mám za to, že vydržíme, že to, co si slibujeme, splníme a budeme kráčet ve šlépějích Fuegnera a Tyrše. Dalším přáním naším jest, by i ostatní osady v Oklahomě nás následovaly, a zakládaly Sokola, jedině to hybné síly národního a kulturního hnutí uvědomělého živlu Čechoslovenského v Americe.

Žádám br. pořadatele o prominutí tak obšírného tohoto dopisu, prvního to z Kingfisher do věstníku našeho. Na zdar!

F. F. Čurda.

Praha, Okla., 2. března 1924.

Nemohu se nijak zdržeti, abych opět pro tento měsíc nenapsal několik řádků, neboť úvodní slova "K nové práci!" a obsah výzvy třetího Výk. Výb. Am. Obce Sokolské, uvedené v únorovém čísle Sokola Amerického pohnou jednoho tak, že by si je měl každý člen sokolských jednot do smrti zapamatovati. Jest nanejvýš žádoucí, bychom i my sokolové zde v Okla-

homě stali se hybnou silou veškerého pokrokového lidu a šli mezi široké vrstvy lidu našeho a ukázali jim vyspělost naší činnosti národní, vzdělávací a výchovné, neboť nestává zde žádné jiné organizace s tak vznešeným ideálním smýšlením.

I naše jednota pokouší se poslední dobou s tímto poselstvím seznámiti zdejší vrstvy uvědomělých občanů a zakládati nové sbory sokolské v mladém a hodně ještě divokém státu Oklahomě. Co ale nejdůležitějšího nám schází, jest ta obětavost, do které vpadá stav finanční. Pamatuji se, jak rádi jsme si někdy vyjeli na vlastní své útraty ve staré vlasti, jen když jsme mohli něco vykonati ve prospěch jednoty. A jaký rozdíl zde v Americe! Jak krásný požitek každý měl z podobného zájezdu do malé tiché vesničky mezi hrstku dobrých, uvědomělých občanů a jejich roztomilých rodin. Jaká nálada a veselost zavládla v celé podobné osadě za přítomnosti několika veselých, šprýmu milovných, plných humoru, bodrých a upřímných bratrů sokolů. A jaký rozdíl zde! Dolar zabil vše, a možná, že se nemýlím, tvrdím-li dle všech okolností, že jsme všichni, přistěhovavše se do této nové vlasti, nespokojeni, a tím panuje mezi námi to největší zlo, ta vzájemná nesnášenlivost, touha po mamonu, s nímž v nás odumírá všechn cit ku veselým chvílím tak krátkého života, tvora člověka. Kam jste se poděly naše mladé časy? Tak mnohý ku sklonku svého života přemýšlí, co mohl vše vykonati, co mohl užiti, a ve smutných chvílích s nějakou bolestí v srdci očekává sklonku svého života, jenž ani jemu ani celku ničím prospěšným nebyl, opouštěje i ten mamon, za nějž v životě ničeho neužil.

Sokolové, kteří svým čestným slibem zavázali se plniti povinnosti, předepsané jim stanovami, které tak obšírně dávají příležitost k vyvinování společnosti lidské, že nic prospěšnějšího nemůže býti napsáno v historii, měli by jeden každý bedlivě je přečísti a prostudovati a alespoň dle možnosti plniti to, k čemu se svým vlastnoručním podpisem zavázali. A zajisté po vypršení své životní lhůty každý s radostí, se spokojenou myslí opouštěl by tento svět na věčné časy, s jistotou, že vykonal to, pro co byl stvořen, pro dobro veškerého lidstva.

Konejme tedy bratrskou svoji povinnost a vystřiháme se všech nepřijemností, bud' me rádi na světě, žijme a nechejme žiti. Bud' me vždy příkladem jiným. Každý úředník jednoty nechť jest na svém místě a plní své povinnosti dle stanov, dle nichž byl zvolen a vyhneme se veškerému nedorozumění.

Milou novinkou jest pro nás založení sboru sokolského v menší české osadě Kingfisher. Nejvíce nás těší, že na založení sboru berou největší podíl staří, dobří, uvědomělí občané tamější a zároveň skorem všichni členové Z. Č. B. J. s bratrem starým sokolem F. C. Čurdou, členem Těl. Jed. Sokol v Oklahoma City v čele. Stále již po tři měsíce cvičí celé rodiny oněch nových bratrů. Jest pro nás v Praze velikou útěchou, že se tak stalo a je našim největším přáním, by sbor ten uveden byl co nejdříve do Americké Obce Sokolské. Mladý ten sbor, nová ratolest hlavního kmene, článek řetězu, zůstane jistě pevným a nezdolným, oporou sokolské organizace zde i za oceánem. A my, bratři z Prahy, bud' me jim všemožně nápomocni radou a pokyny v začátcích. A což, sokolové v Yukon? Nemohli bychom zkusit naše síly tímto rokem společně pod jedním svazem?

Všem Vám volám sokolské Na zdar!

Franta Šeděnka.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINOVNÍKŮ

Z VÝKONNÉHO VÝBORU AMER. OBCE SOKOLSKÉ.

Schůze dne 25. února 1924.

Přítomno 35 zástupců. Omluveni: Kravčík a Jelínek. Zápis schůze minulého schválen s dodatkem, aby v něm uvedena byla jména členů "Zahraničního Odboru" jmenovaných brem. starostou následovně: bři. A. Doležal, Jos. Dvořák, J. Hanzlík, J. Žitný, J. Ringl, ses. Ros. Hajná, Jiř. Schwabová, Fr. Šauerová, M. Brichtová.

Zpráva jednatelská za únor přijata a jednotlivé odstavce její projednány:

Schváleno sloučení se obou jednot, mužské a ženské v Portland, Ore. na základě článku 35. odst. e) stanov A. O. S., ježto místní poměry toho vyžadují.

Povoleno objednat nové přehlednější archy pro účetní knihu jednot, jakož i nové knihy čtvrtletních zpráv tak, aby mohly býti použity též i pro jednoty smíšené k vůli dvojím poplatkům ku Obci (za muže a ženy).

Odkázáno organizačnímu výboru, aby zahájil agitaci ku získání nesdružených jednot Sokolic ku Obci prostřednictvím příslušných Žup.

Sokolu Detroit vystaví jednatel záslužnou listinu pro bra. Václ. Bradu, který po 29 roků plnil řádně své povinnosti. Povoleny poplatky ku Tech. Svazu A. S. za I. čtvrtletí 1924 a 10c z 10,040 členů v obnosu \$1,004.00, jakož i Ústř. Odboru \$1,800 dle rozpočtu finanč. výboru sjezdového na r. 1924 pro organisátora a vzdělavatele.

Jednáno o rozdělení župních poplatků z povoleného ročního rozpočtu \$1,800 a navrženo: Župě Východní, Severo-východní, Střední a Západní po \$300., Župě Pacifické, Okrsku Minnesotskému a Okla-Texaskému po \$200.00. Jelikož Župa Střední jest nejpočetnější a rovněž i finančně nejlépe si stojící, bude požádána o dobrozdání, zda s navrženým rozdělením souhlasí.

Z finanční zprávy jednatelovy mají býti uveřejněny dluhující jednoty v orgánu a usneseno, aby předsednictvo z přebytku na hotovosti, uložené na bance, zakoupilo výhodné bondy v obnosu \$4,000.00, jimiž by byl zaručen fond sjezdový.

Dopisy: Výb. okrsku Minnesotského sděluje, že pokusí se jednotu v Hopkins znovu probuditi k činnosti a že potřebné nářadí obstará. Upozorňuje na jed. v New Prague, která jest v nečinnosti, neplní své povinnosti ku Sok. Obci, ač vládne slušným jménem, ježto byla získala v r. 1920 na sletu a závodech Okrsku Minnesotského, v New Prague pořádaných. Dle příložených vyobrazení z r. 1920 jest vidno, že i i stav členstva byl daleko větším, než jak ve zprávách čtvrtletních ku S. O. bylo udáno. Odkázáno jednateli, aby vše řádně vyšetřil.

Jed. v St. Paul v záležitosti suspendování poplatků ku Obci za bratra, který přítomně se nachází v ústavu choromyslných, se vysvětlí ve smyslu usnesení sjezdového, dle něhož jest povinností jednoty poplatky hraditi.

Návrh jednoty Baltimorské, aby z Čech byly objednány stromky, které by byly zasazovány na počest bývalého presidenta W. Wilsona do veřejných parků

neb prostranství, odkázán zahraničnímu odboru k projednání.

Dopis Č. O. S. ohledně dotazníku za účelem zjištění účasti Amer. Sokolstva při osvobozovací akci předán Ústř. Vzděl. Odboru k vyřízení.

Účty povoleny k vyplacení: Za Sec. B. záruku na \$5,000.00 pro jednatele V. V. \$12.50, Boh. Print. Co. za tiskopisy pro Výk. Výb. a Ústř. Vzděl. Odb. \$47.25, Nár. Tiskárně za tisk a dopravu Sok. Amer. \$375.53, za 100 zpravodajů U. V. O. \$3.00 a za dodatečných 2000 výtisků čes. stanov A. O. S. \$70.00.

Zpráva Ústř. Vzděl. Odboru (přednáší br. Havránek):

Ustavující schůze konala se 10. února. Zvoleni: předsedou br. Dr. Ant. Mueller, místopředsedou br. Václ. Kotek, tajemníkem br. Franta Černý.

Za vzdělavatele Am. Obce Sokolské navržen od 1. března br. Joža Havránek. Měsíční služné vzdělavatele navrženo \$200.00. Bude-li vzdělavatel mimo ústředí, platí se tři čtvrtě služného, t. j. \$150.00 z fondu Ústředního Vzdělavacího odboru, čtvrt, t. j. \$50.00, hradí župa nebo okrsek, v nichž vzdělavatel bude působit. Tyto hradí též výlohy cestovní. Vzdělavatel ustanovuje se na jeden rok s výpovědí dvouměsíční.

Usneseno, že redakční kruh bude částí Ústředního Vzdělavacího odboru. Bude se však scházeti samostatně a jednati pouze o záležitostech, týkajících se orgánu. V Ústředním Vzdělavacím odboru bude podávati zprávu referent, jimž ustanoven br. Prchal.

První číslo Sokola Amerického vydají bratři Košar a Havránek.

Mimořádná schůze Ústředního Vzdělavacího Odboru konala se 24. února. V ní podána a schválena byla zpráva schůze Redakčního kruhu, konané 23. února, jak následuje: Prozatím řídití bude orgán br. J. Havránek po tak dlouho, než najde se vhodný redaktor. Sokol Americký má obsahovati stručné redakční úvahy a poznámky, články české a anglické, zdravotní Hlídku, Vzdělavací Hlídku, Technickou Hlídku, Kroniku význačných událostí, zprávy z ústředí, zprávy ze žup, okrsků a jednot, prozatím i koutek dopisovatelský. Články anglické budou pohromadě bez ohledu na to, zda patřily by do různých hlídek. Uveřejňovány budou pouze celé zápisy schůzi Výkonného Výboru Am. Obce Sokolské a Ústředních výborů župních. Z odborů ústředí i žup uveřejňovány budou jen zprávy, které nebudou obsaženy ve zmíněných zápisech. Každé župě bude vyhrazena zvláštní část, v níž budou zprávy župní i z jednot pohromadě. Dopisovatelský koutek bude prozatím zachován, jednoty budou však poučeny, jak dopisy psáti. Pozvolna budou zavedeny místo dopisů pouhé zprávy o činnosti. Všem známým sokolským pismákům bude dopsáno, aby zasilali příspěvky pro orgán.

V dalším jednání schůze Ústředního Vzdělavacího odboru usneseno: Ústřední Vzdělavací odbor zasíláti bude jednotám každý měsíc zpravodaje, v němž budou pokyny pro vzdělavací činnost pro příští měsíc. Župám budou zdarma rozeslány vzdělavací knihovny, sestavené z 51 knih a brožur, které jsou po ruce. Knihovny tyto budou pro potřebu župních vzdělavatelů, a na ukázkou jednotám, pro něž obstará Ústřední Vzdělavací odbor knihovničky o 35—40 svazcích asi po \$5. Ústřední Vzdělavací odbor vydá brožurku s proslavem o Washingtonovi, Lincolnovi, Prohlášení americké samostatnosti a Prohlášení československé samostatnosti a to v řeči anglické i české. Uspo-

řádána bude *anketa o úkolech a činnosti Sokolstva v Americe*. Vyzváni budou přední pracovníci sokolští i mimosokolští, aby napsali svůj názor. Jednotám rozeslány se *formuláře pro podávání měsíčních zpráv o činnosti vzdělavací*. Jednoty budou vyplňovat tyto zprávy trojmo: pro Ústřední Vzdělávací odbor, pro Vzdělávací odbor své župy a pro archiv jednoty. Vyslaven souhlas s přáním České Obce Sokolské, aby jednotám rozeslány byly *Dotazníky o účasti Sokolstva v revoluční akci*. Ústřední Vzdělávací odbor přičiní se, aby Dotazníky tyto byly všemi jednotami vyplněny a vráceny. Usneseno, aby *vzdělavatel Am. Obce Sokolské* působil v měsíci březnu a dubnu v okrsku Minnesotskjm, v květnu a červnu v okrsku Dallaském. Doporučeno, aby zakoupen byl pro úřadovnu psací stroj a zaveden telefon.

Zpráva Tech. Výboru Svazu A. S. (Za nepřítomného náč. bra. Jelínka předkládá písemně br. Kostlán.)

Župa Pacifická žádá finanční pomoc nebo vyslání cvičitele. Chtějí pořádat župní slet a kurs tělocvičný. Dle přání vyšle se buď cvičitel na jejich kurs a slet župní v červnu, který by objel jednoty české a slovenské na Pacifiku, nebo se poskytne finanční pomoc. Došel úplný výkaz činnosti za rok 1923 od župy Střední, župy Ludivit Štúr, župy Nitra, župy Kollár. Částečný od župy Severovýchodní. Župa Kollár žádá cvičitele pro kursy. Vyhoví se dle možnosti. Náčelnice župy Čák Trečianský referuje o práci v župě. Přípravují slet a závody. Objíždějí sbory. Okrsek Minnesota hodlá pořádati kurs tělocvičný.

Společný cvičitel br. Chmelík odjel do Omahy 11/10., aby připravoval kursy dle přání župy Západní. V Clevelandu podal informace, české i slovenské župě ohledně připravovaného kursu od 22. do 29. června t. r. Dopisem zaslaným Tech. Výboru Svazu z Omahy vzdává se br. Chmelík místa společného cvičitele.

Úřadovna vypravila v měsíci únoru 131 dopisů, došlých dopisů 77. Podány pokyny a informace pro činovníky sborů a žup. Bratru Gustavu Hornovi a Janu Pelikánovi poslány potřebné listiny pro cestování do Ameriky.

První knihovna rozprodána v obnose \$235.75. Rozprodána i druhá knihovna v jednom týdnu v obnose \$156.42. Knihy dodané firmou Springer a spol. v Praze, Americké Obci Sokolské, jež Tech. Výbor Svazu převzal, nevyhovovaly vhodnými a potřebnými pomůckami pro naše cvičitele. Pro tělocvičný kurs v Omaze zaslány knihy dle výběru náčelníka.

Povoleno \$150.00 na zakoupení vhodných technických příruček dle výběru knihovníka a náčelníka. Náčelník zajede jako učitel do Omahy, kde se pořádá tělocvičný kurs od 23. února do 2. března.

O vedení Tech. Hlídky definitivně nebylo rozhodnuto, (ale v nejbližším čísle Amerického a Slovenského Sokola vypraví členové Tech. Odboru. Odměna za vedení obou orgánů stanovena \$50.00.

Ženská komise vypracuje návrhy k činnosti sesterských odborů. Cvičební úbory budou uveřejněny v těchto číslech obou orgánů obou organizací. Technický Výbor Svazu ve Výkonném Výboru A. O. S. zastupuje sestra Vlasta Hovorková a br. Matoška.

Československému Sokolstvu v Americe vzhledem k bližšímu se sletu a polečné práci spojeného Sokolstva bude vydán projev, jenž má být otisknut v obou orgánech a prosíme, aby byl podepsán za Výk. Výbor

Obce Předsednictvem, což slibuje učiniti i Hlavní úřad Těl. Slovenské Jednoty Sokol.

Tento měsíc bude sestaven úplný výkaz o činnosti Sokolstva Amerického dle vrácených dotazníků zasláných na jednoty.

V zájmu stejného postupu v sokolské práci žádá Tech. Výbor Svazu, aby kočující vzdělavatel Amer. Obce Sokolské udržoval pravidelné styky s Tech. Výborem Svazu. Na zdar!

Jarka Jelínek,

náčelník Těl. Svazu.

Zpráva tato přijata a v ní obsažené body schváleny.

Zpráva organizačního výboru (podává br. Falta): Jelikož v ustavující schůzi výboru scházela polovina členů, byli zvoleni prozatímní činovníci. Jednáno o novém charteru A. O. S., zadán překlad stanov A. O. S. do angličtiny prof. B. Královi, který se uvolil během měsíce překlad vypracovati a zároveň doporučeno dáti tisknouti 3000 výtisků angl. stanov. Usneseno pro přítomnou dobu "Osvětové kroužky" omeziti výhradně jen na vnitřní práci vzdělávací v jednotách, nežli bude možno přikročiti ku práci povšechné v zájmu jednotné organizace národní. Odporučeno vyslání 2 zástupců do Svazu Svobod. a Ústředny Nár. Sdružení za Výk. Výb. A. O. S., kdežto Župě Střední se dá pokyn, aby vyslala své zástupce do Sdružení svobod. čes. škol. Na tisk orgánu Sok. Amer. schválena nabídka Nár. Tiskárny a sice za 10,000 výtisků o 32 stranách téhož formátu a jakosti papíru za \$412.50 a za každé další 100 výtisků \$2.30. V tom zahrnuta jest i výprava listu mimo poštovního.

Překlad stanov přehledně výbor na stanovy, prv něž tyto budou dány do tisku.

Na to zpráva organizačního výboru byla schválena.

Zvolení zástupci do Svazu Svobodomyšlných: br. Aug. Reisler a ses. Ter. Dobiášová, do Ústředny Amer. Nár. Sdružení Čechoslováků bři. Jos. Plaček a Fr. Klepal.

Předsednictvo má rozvrhnouti práci všech ustanovených výborů, by se tato zbytečně netřištla a spíše usnadnila. K tomu navrhuje br. Haller, aby organizační výbor vypracoval určitou směrnicí všech výborů, by stejné otázky a záležitosti nebyly přetřásány v několika výborech.

Br. starosta vysvětluje své stanovisko o zodpovědnosti jim jmenovaných výborů, načež přijat návrh, aby stanovisko bra. starosty bylo směrodatným pro všechny výbory, které na základě toho bude nutno zreorganizovati.

Příjem za únor 1924.

Sokolice Omaha, přisp. za IV. čtvrtletí	\$	9.70
Sokolice Philadelphia, přisp. za III. a IV. čtvrtletí		4.70
Sokol Dodge, Neb., přisp. za IV. čtvrtl.		22.80
Sokol Oakland, Cal., přisp. za III. a IV. čtvrtletí		16.40
Sokolice Racine, Wis., přisp. za IV. čtvrtl.		8.25
Sokol Howells, Neb., dluž. přisp. za r. 1923 \$24.00, na f. sjezd. \$1.50, na vým. čeku 10c		25.60
Sokol Rozvoj na dlužné poplatky		100.00
Sokol Newark, N. J., přisp. za IV. čtvrtl.		16.80
Sokol Lorain, O., přisp. za IV. čtvrtletí		10.00
Sokolice Portland, Ore., přisp. II., III. a IV. čtvrtletí		9.40
Sokolice Tábor, přisp. IV. čtvrtletí \$14.00, na fond sjezd. \$14.00, celkem		28.00

Sokol Mladočech, Racine, přisp. za IV. čtvrtl.	29.20
Sokolice Nová Vlast, Cleveland, přisp. za IV. čtvrtletí	7.70
Sokol New York, N. Y. přisp. za IV. čtvrtl.	225.70
Sokol Cleveland, O., přisp. III. a IV. čtvrtl.	116.40
Sokol Žižka, Dallas, Tex., přisp. III. a IV. čtvrtletí \$42.40, na vým. čeku 10c, celkem	42.50
Sokol East St. Louis, přisp. za IV. čtvrtletí	26.50
Sokol East Islip, N. Y., přisp. za r. 1923	24.80
Sokol St. Paul, Minn., přisp. za IV. čtvrtl.	58.60
Sokol Nová Vlast, Cleveland, přisp. za III. a IV. čtvrtletí	105.60
Plzeňský Sokol, přisp. za III. a IV. čtvrtletí	360.50
Sokolice Chicago, přisp. za IV. čtvrtletí	31.50
Čes. Amer. Sokol, Chic., přisp. za IV. čtvrtl.	20.40
Sokol Slávský, doplatek na II. čtvrtletí	77.60
Sokol Minneapolis, přisp. za III. a IV. čtvrtl.	18.00
Sokol Moravan, Toledo, přisp. za IV. čtvrtl.	17.60
Celkem	\$1,414.25

Následující jednoty dosud nevyrovnaly poplatky:

Sokol Philadelphia za III. a IV. čtvrtletí.
Sokolice Little Ferry, za r. 1923.
Sokol Čech-Havliček, Cleveland, za II., III. a IV. čtvrtl.
Sokol Dayton, O., zpráva a dopl. za IV. čtvrtletí.
Sokol Manitowoc, Wis., za III. a IV. čtvrtletí.
Sokol Owatonna, Minn., za IV. čtvrtletí.
Sokol Foley, Minn., za rok 1923.
Sokolice Čechie, Chicago, za II., III. a IV. čtvrtletí.
Sokol Jonáš, Abie, Neb., za rok 1923.
Sokol Vyšehrad, Lucas, Kans., za r. 1923.
Sokol Seattle, Wash., za IV. čtvrtletí.
Sokol Portland, Ore., za IV. čtvrtletí.
Sokol Los Angeles, Cal., za III. a IV. čtvrtletí.
Sokol Fuegner, So. Chicago, za II., III. a IV. čtvrtletí.

Jednoty jsou důtklivě žádány o brzké vyrovnání, aby knihy Výk. Výb. za r. 1923 mohly býti uzavřeny.

Vydání v únoru 1924.

Čís. čeku:	
1—Služné jed. Výk. Výb. za únor	\$ 200.00
2—Czechoslovak Com. and Realty Co. za záruku jed. V. V. na \$5,000.00 (Security B)	12.50
3—Boh. Printing Co. za tiskopisy	47.25
4—Nár. Tiskárna za tisk a dopr. Sok. Amer.	375.53
5—Za redakci Sok. Amer. čís. únor	50.00
6—Řed. Sok. Chicago nájem z úřadovny	20.00
7—Tech. Výb. Svazu A. S. popl. za I. čtvrtl. 1924	1,004.00
8—Nár. Tisk. dodatečně za tisk čes. stanov	73.00
9—Za telegram pí. Wilsonové, za rám a obraz zástupců II. sjezdu Sok. Obce do úřadovny	4.30
10—Poštovné vydání úřadovny	4.92
11—Poštov. vyd. Ústř. Vzděl. Odboru	3.00
Vydání	\$1,794.50
Bance za výměnu čeků40
Celkem	\$1,794.90

Přehled:

Hotovost z min. měsíce	\$12,713.55
Příjem v únoru	1,414.25

Nezanesený úrok z banky	20.64
Celkem	\$14,148.44
Vydání v únoru	1,794.90
Zbývá hotovost pokladni	\$12,353.54

ZE ŽUPY STŘEDNÍ.

Zápis číslo 94.

sepsaný o výroční schůzi Sokolské Župy Střední, konané ve středu, dne 13. února 1924.

Schůzi přítomni byli zástupci a zástupkyně 15 jednot, nezastoupeny a neomluveny jednoty: Sokol Čechie, Tábor, Rozvoj, Fuegner, Hawthorne a Sokolice Tábor.

Po zahájení schůze bratrem starostou, přečten zápis o schůzi konané dne 9. ledna 1924 a když proti sepsání žádných námitek nečiněno, schválen beze změny.

Na to jednatel přednesl zprávu o činnosti Župy v r. 1923 s vynecháním všeho do oboru technického spadajícího, kterážto zpráva jednomyslně schválena.

Taktéž schválena náčelnická zpráva žen. techn. odboru, kterou přednesla nově zvolená náčelnice ses. Sobotková.

Zprávy účetní a pokladní, jakož i zpráva ze vzdělávacího odboru předneseny budou v příští pravidelné schůzi.

Jednota v Cedar Rapidsch, Ia., oznamuje, že požádala br. Jelinka, by ji na dnešní schůzi zastupoval, jednota "Mladočech" v Racine, Wis., v téže příčině požádala br. Černého od Sokola Slávského, obojí oznámení vzato k vědomostem.

Těl. jednota Sokol v Rakšicích na Moravě žádá všechny jednoty v Župě sdružené o příspěvky případně o dary neb půjčky, by sanovati mohla svoji na dluh postavenou tělocvičnu. — Vzhledem k tomu, že již před dvěma roky bylo v zásadě usneseno všechny takové žádosti, pokud nejsou ověřeny Č. O. S. v Praze zamítnati, byla i tato zamítnuta a jednatel má jim o tom příslušným dopisem zprávu podati.

Ježto přikročeno má býti k volbám a v dnešní schůzi přítomno jest mnoho nových zástupců i sester zástupkyň, uvítal všechny br. starosta tím, by společně a svorně pro dobro Župy a tím i pro dobro Sokolstva pracovali.

Na to přečetl br. jednatel čl. 14. a 15. nových stanov, týkající se správy župy a župního výboru a vzhledem k těmto usneseno volby župních činovníků konati každým rokem.

Pak stanoveny platy a záruky:

Jednatel spolu-účetní ročně \$40.00, záruka \$500. Pokladník ročně \$5.00, záruka \$5,000.00, oboje záruky mohou býti osobní.

Na to přikročeno k volbám, za sčítatele hlasů určení bratři: Raisler, Holas a Makyta.

Usneseno nominovati aklamačně a hlasovati listky, místo bratra náměstka pak voliti se má ses. náměstkyně, aby tak i ženy ve správě Župy byly zastoupeny.

Při hlasování zvoleni: starostou Dr. Ant. Mueller, nám. ses. Jennie Harmáčková, jednatel br. Emil Houkal a pokl. br. Václav Klaus.

Za revisory účtů zvoleni: br. Josef Hanzlík, Rudolf Stýblo a Jiří Štěrba.

Do župního Vzděl. odboru povoláni: bratři Ladislav Tkadlec, August Raisler, Tom. Továrek, Frant.

Taubitz a sestry Marie Mirovská, Marie Vonešová. Do hospodářského odboru zvoleni: br. Josef Kohout, Václav Černý a br. Holada.

Odbory tyto mají se ihned ještě po dnešní schůzi sejít a své činovníky zvoliti, by s činností ihned započato býti mohlo, další pak členy mají vyslati jednoty.

Přečten dopis Ústředního vzděl. odboru v němž požaduje se úsilovná vzdělávací práce v jednotách a stanoven program činnosti vzdělávací pro nejbližší dobu. Usneseno, aby župní Vzděl. odbor i odbory v jednotách se dle těchto pokynů řídily.

Br. Cipra sděluje, že v poslední době zazlívá se Sokolu Plzeňskému, že někdy při jednání schůzovým používá jazyka anglického. Poukazuje na čl. I. nových stanov, kde jest to dovoleno a žádá, aby podobné výčitky se neopakovaly.

Jednáno na to o dopise A. N. S. Č., jenž čten byl již ve schůzi prosincové a jenž tehdy odkázán k projednání do schůze dnešní. Po nastalém rozhovoru usneseno, aby Župa naše zastoupena byla v župním výboru A. N. S. Č. svým zástupcem a zástupcem tímto zvolen br. Továrek.

Tím pořad dnešní schůze vyčerpán a schůze pak doslovem br. starosty s přáním k další plodné činnosti Župy skončena.

Na zdar!

M. Brichta, jednatel.

*Zápis pravidelné schůze Tech. Odb. mužů,
konané 6. ledna 1924.*

Před schůzi Tech. Odb. mužů konána schůze společná s Techn. Odb. žen, kde podány zprávy úředníků obou těles za minulý rok se zvláště podrobnou zprávou náčelníka. Zprávy tyto přijaty a budou uveřejněny.

Na to zahájena schůze Tech. Odb. mužů.

Br. Jelínek zvolen předsedou výboru na zvolení úředníků.

Po krátkém rozhovoru a na přímluvu všech členů Tech. Odb. přijal nominaci za náčelníka br. Regner, který jest tímto zároveň zvolen a všichni bratři rukou dáním slíbili mu spolupráci. Náměstkem prvním zvolen br. Jan Tomeš; druhým br. Frank Vorel; zapisovatelem br. Karel Oselka; zástupce do A. A. F. bři. Richard Molcar a Anton Novák, jenž byl přijat jako kooptovaný člen Tech. Odb.; zástupcem do Žen. Tech. Odb. br. Jar. Jelínek.

Z okrsků podána pouze zpráva za I. okrsek, z ostatních okrsků nepodány žádné zprávy.

Nynější rozdělení okrsků uznáno za nepraktické a má býti navrženo jiné.

Pořadatel her oznamuje, že má přihlášeno 5 družstev dorostu a 6 družstev mužů na hru Basket Ball. Zároveň se uvoluje vypracovati úplný rozsah her. Určen poplatek 25c pro hráče, jenž účastní se her pořádaných Župou. Jelikož letošní rok má býti zasvěcen vnitřní práci, zvolen výbor na vypracování rozvrhu. Do výboru zvoleni: Jelínek, Tomeš, Regner.

Sepsal

Karel Oselka, t. č. zapisovatel.

*Zápis pravidelné schůze Tech. Odb. mužů,
konané 3. února 1924.*

Schůzi zahájil náčelník br. Regner. Přítomni bři. Tomeš, Vorel, Molcar, Jebavý, Oselka, Krátký, zástupkyně Žen. Techn. Odb. sestry Sobotková a Hovorková. Nepřítomni a neomluveni bři. Jelínek a Novák. Zápis poslední schůze čten a přijat.

Zprávy: Br. Vorel podává zprávu o hrách Basket Ball. Hrála dosud 4 družstva mužů a dvě družstva dorostenců a to: Chicago, Havlíček-Tyrš, Slávský a Town of Lake, která již sehrála mezi sebou několik her. Doposud nejlepší výsledky vykazují družstva Sokola Town of Lake. Zároveň hledí získat i jiné jednoty pro ony hry. Pravidelný rozvrh pro ony hry nemůže býti sestaven, protože bratři nemohou se vždy dostavití pro různé příčiny, hlavně k vůli zaměstnání. Hraje se vždy jen na předcházející úmluvu.

Projektované tajné závody Župou nebudou pořádaný a v náhradu za ně budou pořádaný atletické závody ku konci léta.

Br. náčelník podává zprávu výboru na rozvrh práce. Navrhuje pochodové výlety se zábavním programem. Jelikož ale věc nepodána dosti jasně, odkázána znovu výboru k propracování.

Ohledně kursu anglického názvoslovi promluví br. náčelník s brem. Čermákem.

Nové rozdělení okrsků:

I. Slávský, Berwyn, Oak Park, Hawthorne, — dozorce br. J. Tomeš.

II. Čechie, Rozvoj, — dozorce br. C. Jebavý.

III. Chicago, Plzeňský, Česko-Americký, — dozorce br. F. Krátký.

IV. Havlíček-Tyrš, Town of Lake, Fuegner, — dozorce br. J. Regner.

V. Racine, Milwaukee, Maribel, Manitowoc, — volba dozorce ponechána venkovským jednotám.

O župním tajném podniku podá zprávu br. Jelínek. Tělocvičný kurs župy má býti pořádan společně se Svazem od 26. července do 3. srpna.

Čten dopis od Amerického Olympického Výboru, který nás žádá o vyslání borců na zkušební závod, kde bude sestaveno družstvo, jež má hájiti barvy Spojených Států v závodech gymnastických při Olympických hrách v Paříži. Dopis běře si na starost br. Molcar a dopíše o bližší podrobnosti.

Tech. Odb. Žen podal zprávu o jejich práci. Mají v projektu pořádat míčové hry, odborné, ideové, lékařské a hygienické přednášky.

Oznámeny závody A. A. F. Jednoty, mají se připravovat. Zástupci do Ústředního Výboru župního zvoleni bři. náčelník a jednatel.

Karel Oselka, t. č. zapisovatel.

*Zápis o řádné schůzi Techn. Odb. Žen Župy Střední,
konané dne 23. ledna 1924 v kanceláři Tech. Výb.
Svazu.*

Schůzi zahájila ses. Kamila Sobotková, za přítomnosti sester: Hovorkové, Vackové, Prchalové, Židlické; Mrázové, Maňákové a náčelníka br. Regnera. Omluvena ses. Baštová.

Sestra Prchalová se omlouvá, že nedostavila se do minulé schůze proto, že dopis o oznámení schůze neobdržela. Omluva její přijata.

Sestry okrskové náč. nemohou podati žádných zpráv z okrsků za měsíc leden, poněvadž okrsky mají býti v nejbližší době změněny, tudíž ses. náčelnice nevědí, které jednoty do kterého okrsku zařazeny budou. Doufáme, že do příští schůze v okrscích rozhodnuto bude, takže nám sestry budou pak moci podati zprávy obšírnější.

Dle náhledu sestry vedoucí, aby do tělocvičen zařazeny byly americké hry míčem (ball games) a sice volley ball a captain ball, přistoupeno na návrh ses. Prchalové, začítí s hrou captain ball, a započítí ihned s prací.

Výbor sestávající se sester Prchalové, Hovorkové, Sobotkové a Židlické, postará se o vypracování všech pravidel, týkajících se této hry, tak aby se mohlo v nejbližší době začít.

Sestra vedoucí žádá ses. okr. náč., aby pilně navštěvovaly jednoty a jich veřejné cvičení, aby pak mohly o nich podávat zprávy.

Sestra vedoucí dále oznamuje, že bude pořádán letní cvič. kurs pokračovací a žádá sestry, aby ve svých jednotách na sestry působily, je připravovaly a zájem u nich budily o tento kurs. Na návrh ses. Prchalové, bude dopsáno jednotám a zaslán jim dotazník, o počtu sester cvičenek, dorostenek i žákyň, o počtu kursistek, členek cvič. sborů, sester zajímajících se o tech. vedení atd.

Volné návrhy: Ses. Hovorková podává návrh, by pořádány byly vzdělávací přednášky. Návrh přijat, a usneseno, požádati vzdělávací odbor, mohl-li by tyto přednášky asi jednou měsíčně nám poskytnouti. Br. náčelník dodává k tomu, že sestry by měly samy si podati nějaký námět, jak asi by si ony přednášky přály, s čím by se mělo začít a podobně. Sestra Prchalová má k tomu ještě návrh, abychom třeba na druhou hodinu přednášek, pozvaly některé vynikající bratry a cvičitele a poslechly jejich názory o cvič. na nářadí, abychom pak podle toho mohly si udělati úsudek, jak asi daleko můžeme jíti při cvič. na nářadí v žen. tělocviku. Ses. Prchalová požádá br. Čermáka. Přednášek těchto budou se účastniti celé cvič. sbory.

Schůze skončena. Na zdar!

J. Maňáková, zapisovatelka.

Náčelnická zpráva Sok. Slávského.

Bratři! — Podle starých ale trvalých zásad cvičitelský odbor Sokola Slávského předstupuje před vás, by ústy br. náčelníka složil vám účet ze své celoroční práce. Činím tak způsobem stručným v důvěře, že i tak vám bude možno posudek svůj o činnosti minulé si učiniti.

Cvičitelství svůj činnost musí tentokrát rozdělit na dvě části, a sice: Starou Slávskou a novou Slávskou. Z první části záznamů vyjímám toto:

Od ledna do konce srpna průvodů v kroji účastnili jsme se dvakrát. Jednou při Župním veřejném, dne 3. června, v počtu 16 bratrů a po druhé 24. června v Cedar Rapidsích 10 bratry.

Veřejných cvičení činně jsme se účastnili čtyřikrát a sice na našem vlastním 13. května 25 bratry cvičením prostných a na nářadí o Župním veřejném 16 br. V Cedar Rapidsích 7 bratry a ve Fox River Grove 7 bratry.

Cvičenců zapsáno 26, cvičeno v 54 večerech v úhrnném počtu 744, průměrně 14 bratrů.

Cvičitelství čítal 10 činných členů, konal 9 pravidelných schůzí a jednu mimořádnou volnou. Technickými činnými byli tito bratři: Mir. Pěničák, náčelník, Jos. Tomeš, místonáčelník, Jan Holan, cvičitelem žactva a dorostu a sestra Jos. Maňáková náčelnice a cvičitelka žen. odb.

Cvičení konáno bylo pravidelně a vedeno svědomitě, za což výše uvedeným činným patří plné uznání a náš sokolský dík.

Co se týče vystupování veřejného, bylo prvotřídní a je si jen přáti, aby vždy a všude podobně myšlenka sokolská byla reprezentována.

Než-li zakončím tuto prvou část tohoto roku, nesmím zapomenouti našeho sesterského odboru, který

vždy a všude s námi po boku stál a pracoval. Jak sestry starší, tak sestry cvičící zejména, neboť oni v opravdu sesterském pochopení našich cílů svojí láskou a skromností podpořily nás, takže veškerou úctu a vděčnost naši si zasluhuji.

To je asi ve stručnosti vše, co vykonáno bylo a do historie ještě starého Slávského patří.

Následující část zprávy spadá do druhé části roku a sice od 1. září do konce listopadu, tedy za dobu tři měsíců a je následující:

Průvodů v kroji účastnili jsme se dvakrát a sice: Dne 23. září při naší slavnosti spojení, 80 bratry a 45 ses., dne 7. října při slavnosti místní družiny legiónářů, 23 bratry.

Cvičení veřejných neb akademii účastnili se činně cvičenci neb cvičenky 8krát se 14 různými cvičebními čísly, vyjma župních závodů, které byli obeslány dvěma družstvy.

Cvičitelství odbor žen zreorganizován a doplněn, čítá dnes 12 sester, konal 4 řádné schůze a jednu valnou. Náčelnicí na příští rok zvolena sestra Kadlecová a místonáčelnicí ses. Vl. Brichtová.

Cvičitelství odbor mužů čítá vyjma čestných a na odpočinku jsoucích členů 13, konal 4 řádné schůze a jednu valnou.

V župním technickém odboru je zastoupen jeden bratr a jedna sestra. Do svazu Čes. sokolstva jsou zastoupeni tři bratři a jedna sestra.

Se cvičitelskými odbory konány tři cvičitelské hodiny.

Zakoupena byla technická knihovnička a dva rámy na cvičební rozvrhy, dále opatřena lékarnička a dány do správy žíněnky.

Bývalým dorosteneckým klubem dívek, jenž před rokem se rozsešel, darovány byli 3 různé míče k používání cvičenkám a 16 rekordů k používání všeobecnému.

Statistiku nářadí zapůjčeného Čes. Amer. Sokolu a Čes. Besedě ve Fox River Grove, vede br. Nosek, domácí správce, rovněž tak i soupis nářadí veškerého.

Celkový stav cvičících je následující: Žactva a dorostu zapsáno 320, činných je 280; sester zaps. 60, činných 47; bratrů zaps. 54, činných 39.

Žactvo a dorost cvičilo celkem 120 hodin řádných; sestry 20 večerů a bratři 22 večerů.

Úhrnná návštěva žactva a dorostu činila 3,890; sester 704; bratrů 543, což činí celkem 5,137.

Na přispěvcích od žactva a dorostu odvedeno \$88.15. Největší průměr návštěvy jeví se u žákyň II. třídy v počtu 54 v hodině a nejmenší v dorostu mužském v počtu 13 v hodině. Dorost ženský vykazuje 24 dívek v průměrné návštěvě.

Průměrná návštěva členstva v měsíci říjnu značně poklesla snad vlivem večerních škol a prací přes čas, průměr kolísá mezi 20 — 25 v hodině všude, zdá se že zájem o cvičení se zvětšuje a stává již dosti pevný kádr cvičenců snaživých, který je zárukou budoucích úspěchů tělocvičně reprezentačních. Však bratři mě odpustí, když v této stati budu trochu obšírnější a jejich spokojenost vyruším několika výkřičníky. Je nás 500 sokolů, kteří dobrovolně přijali jsme myšlenku sokolskou a slíbili, že podle ní se chceme řídit. Tvůrcové této myšlenky postavili tělesnou výchovu jako základní, z níž ostatní části vyplývají (a bez ní padají). Oni vytkli nám směr i cíl a my jako evangelium jsme jej přijali, ale necítili a ve skutek nevedli! 500 sokolů stojí v šiku Slávském a z nich každý

20. pěstuje tělocvik! Každý dvacátý a my jsme spokojeni!

Je přežitá ta idea sokolská, aneb je tolik starců aneb neduživců v šiku našem? Není pravda jedno ani druhé, ale čtvrtina z tohoto šiku v marnivosti, ješitnosti a sebeklamu nachází své uspokojení a omluvu! Ve své valné schůzi sbor cvičitelský volá k vám, bratři: Zanechte své obhajoby a podílejte se na své první povinnosti sokolské a bude-li pak komu patřit sláva, bude patřit vám.

Neboj se bratře, že paříš-li k některému jinému odboru, že tento by snad zanikl. Uvidí-li staří bratři snahu tvou, zaujmou oni tvé místo, jež jim patří a ne-li, i tak najdeš volnou chvíli (pro to). Cvičitelský odbor je dosti silný a i v desetinásobném počtu nyníšším povede tě cestou správnou, měj důvěru v něj, neb jsou v něm bratři, jimž sám Tyrš byl učitelem, a oni poznatky tyto, i své, přenášeli na druhy své a nad nimi bděli, by úkol svůj správně zastávali.

Má-li se Sokol Slávský postavit v čelo ostatním jednotám, tu v prvé řadě musí obrátiti zřetel na tuto činnost, kde žádná rada ani kritika pomoci nemůže, tak jako dobrý příklad a čin a jen ten povede nás k tomuto cíli, který vytčen nám jest.

Končím svoji zprávu a budiž mě prominuto, že mnohé věci, jež snad k naší útěše by byly, jsem dosti nezdůraznil. Bud' me v sebechvále skromnými, ale v skutečích a činech velkými, ne historii, ale budoucnosti platí naše "Na Zdar"! *Jan Tomeš, náčelník.*

ZE ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ.

Zápis ze schůze Tech. Odb. Žen Župy Severo-Vých., konané 27. února v 924.

Schůzi zahájila ses. Krawcová za přítomnosti sester: Rezáčové, Klaihamplové, Vazačové, Vasilkové, Hráčové, Hrabákové a Chaloupkové. Opět neomluveny zástupkyně od Sok. Nová Vlast. Protokol přijat jak čten.

Sestra náčelnice žádá sestry o zprávy.

Komenský: Návštěva cvičičích pěkná, jen více času pro cvičení by potřebovaly. Cvičí 20 sester, 15 dorostenek a 30 žaček. Sestry nacvičují za pomoci bratrů prostrná na župní slet.

Cleveland: Všechny třídy cvičí dvakrát týdně. Návštěva velmi slabá, cvičí 20 žaček, 5 dorostenek a 9 sester. Připravují se na Akademii 2. března.

Čech-Havliček: Cvičí pilně prostrná na župní slet a závody jednou týdně všechny třídy.

Sestry vedou si cvičení samostatně. Návštěva je velice pěkná, takže bude-li cvičenek takto přibývat nestačí jim tělocvična. Žen cvičí 34, dorostenek 25, žaček 57, a malých žaček od 6—10 roků 21.

Moravan, Toledo: Pilně cvičí 11 sester. Připravují se na akademii v březnu.

Sestra náčelnice děkuje za zprávy, které jsou opravdu pěkné a žádá, by i nadále byly tak pilné a tak se udržíme samostatně.

Přikročeno k volbám:

Náčelnice ses. Krawcová; místo-náčelnice ses. Vazačová; tajemnice ses. Chaloupková.

Dále ses. Krawcová přednesla žádost sboru Čech-Havliček. Tyto žádají, by schůze naše byly odbývány společně s bratry. Hlasováno o tomto a usnešeno, by zůstalo při starém.

Sestrám Nová Vlast bude zaslán dopis zda miní s námi společně pracovat a schůze navštěvovat.

Po tomto schůze skončena. Na zdar!

M. Chaloupková.

Zápis ze schůze Technického Odboru mužů Župy Severovýchodní,

konané dne 23. února 1924.

Přítomni bři.: Přeč, Pliska, Hoyer a Luzum od jednoty Nová Vlast, bři.: Urban a Vild od jednoty Čech-Havliček, bři.: Pánka a Jilek od jednoty Cleveland, br. Pánik od jednoty J. A. Komenský a sestra Krawcová, župní náčelnice.

Protokol ze schůze minulé přijat jak čten.

Náčelník jednoty Moravan v Toledo, O., zaslal obšírnou zprávu za měsíc leden.

Nová Vlast: předkládá náčelnickou zprávu za leden.

Cleveland: pořádá akademii dne 2. března a žádá jednotu Nová Vlast o vystoupení družstva na kruzích a Pěvecký odbor jednoty Čech-Havliček za příspěví k programu. Zmíněné jednoty přislíbily.

Čech-Havliček: nevystačuje místnost pro veliký počet žactva a dorostu obého pohlaví. Očekávají cvičitele z Čech.

J. A. Komenský: návštěva uspokojivá a dobré vyhlídky do budoucna.

Bratr náč. Přeč oznamuje, že navštívil jej br. Chmelík, aby se informoval ohledně župního kursu. Oznámeno mu, že kurs onen stanoven byl již dříve T. O. na týden po župních závodech a sletu (21. a 22. června), tedy od 23. do 29. června, společný se Slovenským Sokolem.

Na to br. náčelník rozdal prostrná pro muže, dorostence a žáky, která rozepsal br. taj. na stroji, zapůjčeném sestrou Koutskou, již poděkováno bude dopisem za tuto laskavost.

Zpráva ze Správního výboru: vystoupení v Městském Auditoriu koncem roku 1924. Po čilé debatě, v níž vyměněny různé názory, usneseno ponechati podnik onen k dalšímu projednání.

Po zprávě sestry župní náčelnice, jež přijata, br. náčelník schůzi ukončil. Na zdar!

Frank Hoyer, jednatel.

Z REDAKCE.

Pro nedostatek místa odloženy do příštího čísla články: Jos. Štibr: Sokolský směr; Jos. Dvořák: A Chip of the Old Block a dokončení z minulého ročníku anglického článku: 19 Lectures of Physical Culture. Dále bylo nutno ponechati do příštího čísla: Náčelnickou zprávu župy Střední za r. 1923, zprávu společného cvičitele bra. Chmelíka, a zápis schůze Technického výboru Svazu.

Redakce žádá snažně dopisovatele a činnovníky, aby vše, co chtějí míti uveřejněno v běžném čísle Sokola Amerického zasílali tak, aby do 5. toho kterého měsíce měl redaktor v rukou a mohl dle toho rozvrhnouti obsah listu, ježto stránky nutno uzavřítí nejpozději 8. dne měsíce.

Na později došlé příspěvky a zprávy nelze bráti zřetel, má-li časopis v čas vyjítí. Totéž platí též o příspěvcích pro Tělocvičnou přílohu.

Dopisy a zprávy bud'te pokud možno nejstručnější.

Bratři a sestry! Bud'te dochvilní! Ulehčíte značně redakci a přispějete ku zlepšení orgánu, jak si jistě všichni přejete.